

THE ONLY HUNGARIAN SEMI-WEEKLY IN THE UNITED STATES

MAGYAR HIRLAP

A PAPER IN THE MAGYAR TONGUE STANDING UNCOMPROMISINGLY FOR "AMERICA FIRST"

PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

HUNGARIAN NEWS

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN

NO. 97. SZÁM. HETEDIK ÉV.

ÁRA ÖT CENT.

DETROIT, MICH. KEDD, 1920 DECEMBER 14.

LAPUNK MAI SZÁMA NYOLC OLDALRA TERJED.

SEVENTH YEAR, NO. 97.

MILLIÁRDOS VÁLLALAT EURÓPA SEGÍTÉSÉRE

Az amerikai kiviteli forgalom előmozdítására óriási üzleti vállalatot létesítenek, amely nyersanyagokkal látja el Európát országait.

CSAK SZILÁRD KORMÁNYNYAL BÍRÓ ORSZÁGNAK HI-TELEZNEK

Chiangból jelentik: Pénzügyi, ipari, gazdasági és kereskedelmi érdekeltségű képviselői értekezletre gyűltek itt össze, melynek már is nagyserű eredmény van, amennyiben megindultak egy száz millió alaptőkével és 1000 millió dollárral vagyontartalékkal rendelkező óriási vállalatnak megszervezési munkálatai.

A hatalmas új vállalatnak az a célja, hogy Amerika külkereskedelmi forgalmát fejlessze, megfizethető európai árucikkek nyújtandó hitelezéssel, illetve hosszabb lejáratú hitelek adandó nyersanyagok szállításával.

Amerika külkereskedelmére az időszerűség, még pedig különösen az amerikai körülmények között, ami Amerikának voltaképpen a legnagyobb szerepe — tudniillik a dollárért a külföldi valutaviszonyok zűrzáse következtében történt roppant értékeskedése miatt. A dollár magyarázatra csaknem lehetetlenné teszi a külföld számára azt, hogy Amerikába szerezze szükségesét. Európának pénze, illetve aranya nincs, csak papírpénze. Amerikától pedig egyik dollár vagy aranyértékben vásárolhat. Így Amerika abban a helyzetben van, hogy Európától hetven aron vásárolhat, ami nincsen hasznára az amerikai kereskedelmének, mert a beüzemelt olcsó portékákkal az amerikai gyárak nem vehetik fel a versenyt és így az a veszedelem fenyegeti az országot, hogy vagy a termelés kell csökkenteni és a gyárak egy részét bezárni, vagy magas védelmi díjakkal az importálást minímálásra csökkenteni s a drágaságot mesterségesen fenntartani.

Az amerikai áruknak Európában piacot kell teremteni, különben Amerika vagy a saját sztrájkban fullad meg, vagy a termelés esik kevesebbé, mint az importált árucikkek a munkanélküliséget. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha lebecsülik az azt, hogy Európa lezártult valutája és szegénysége dacára is kap elegendő árut, a mielőtt akkor fizethet, amikor a valutája megjavul vagy elegendő aranya lesz.

Az új korporáció nyers anyagokat szándékozik Európára olyan államainak szállítani, ahol a kormányzat szilárd, a hol a népi háborúzás, forradalmárok és politizálás helyett a munkának, a termelés fokozásának szentelt egész erejét.

A konferencia egy harminc tagból álló szervező bizottságot alakított, amely pár hét alatt, valószínűleg már január 1-re elkészül a szervezés munkájával. A korporáció élére valószínűleg John MacHughot, a new yorki Mechanics and Metal National Bank elnökét állítják, aki fizetés nélkül hajlandó vállalni ezen tisztséget.

A korporáció maga nem fog exportálni foglalkozni, csak kiviteli cégeket fog finanszírozni, a melyeket viszont a vásárlóknak nyújtanak hitelt.

GARIBALDI FIÁNK BALESETE

Rómából érkező jelentés szerint Rieioti Garibaldi tábornokot, Garibaldi olasz szabadsághős fiát, a kamara üléséből való távoztában baleset érte, elcsúszott és lábát törte.

A román szenátusba vetett bomba megölt egy minisztert

Londoni jelentés szerint a bukaresti román parlament felsőházában múlt csütörtökön bombát vetettek a tanácskozó szenátorok közé. A bomba irratószer erővel robbant fel, s két embert darabokra tépett, több szenátort pedig beleérett, több szenátort pedig, beleértve a szenátus elnökét is, súlyosan megsebesített. Greceanu miniszter az egyik megölt ember s Saleanu püspök a másik. A bombavetés az egész Romániában uralkodó nyugtalanság és felfordulás eredménye. A kormány a fővárost és környékét ostromállapot alá helyezte.

KONSTANTIN SZÓZATA AZ AMERIKAI NÉPHEZ

Konstantin görög király bejelenté Amerikának, hogy a trónja visszafoglalására készül, s Amerika támogatásáért eszedzik.

E HÓ 19-IKÉN SZÁNDÉKOZIK ATHÉNBÁ VONULNI.

A jelenleg Luzernben, Svájcban tartózkodó Konstantin görög király, akinek a görög népi szövetségek tiltakozása és fenyegetései ellenére újra felkínálta a koronát, nyílt levelet intézett az amerikai nemzethez, a melyben annak nagylelkűségére és igazságosságára apellálva, a barátságát és támogatását kéri, hogy a trónját elfoglalhassa.

Konstantin elmondja a szózatában, hogy őt az antant diplomatái intrikái távolították el a görög trónról, azt állítva róla, hogy ő az antant ellensége, ami nem igaz, mert ő csak békebarát volt, s az események, a világháború tanulságai az ő eljárását, amellyel ellenezte Görögországnak a háborúba lépését, eléggé igazolták. Ő, úgy mond, a minapi népszavazás után egy évi magyarázat, mint az Egyesült Államok elnöke, akinek a nép adata a hatalmat a kezébe, Őneki mindig az volt a felfogása, hogy "A nép akarata az én hatalmam forrása" s ő nem tehet mást sem, amikor a nép oly impozáns és félre nem érthető módon nyilvánítja akaratát, mint hogy engedelmessé válik, és újra elfoglalja azt a trónt, amelyről jogtalanul és igazságtalanul idegen akarat elűzte.

A király mély haláljáról és tiszteltetéséről, meg arról biztosítja Amerikát, hogy ő a szövetséges hatalmaknak igaz barátja kíván lenni, s rajta lesz, hogy azt a félreértést, amely eltávolítására vezetett, eloszlassa.

A legutóbbi görögországi népszavazás eredményét, mint Athénből jelentik, most tették közzé hivatalosan. Kiténik ebből, hogy Konstantin visszahívása majdnem egyhangú népakaratnak eredménye, amennyiben a közel egy millió szavazat közül mindössze tízezer szavazat akadt, amely ellene szolt. A népszavazásban a Törökországban hadakozó görög csapatok is résztvettek.

Gounaris görög hadügyminiszter nagyon optimisztikus hangon nyilatkozatot tett a jövőt illetően. Az a meggyőződése, úgy mond, hogy Anglia belenyugszik a görög nép impozáns módon megnyilvánult akaratába, s nem gódit további akadályokat Konstantin visszatérése elé, sőt a beszűntetett hitelforrásokat is újra megnyitja a számukra.

Konstantin e hó 19-ikén szándékozik Athénba bevonulni. A fogadtatására már is nagyban folynak a készülődések.

ZÁPTOJÁS-ZÁPOR EGY ISTENTISZTELETEN

A michigani Claytonban a megbotránkozott közönség záptojásokkal és paprikával kergette ki a "csodatevő" lelkész a templomból.

A LELKÉSZ ELMENEKÜLT A VÁROSBÓL

Claytonból jelentik: Már két hét óta folytatott az itteni Presbyterians templomban "hitlélesztő" istentiszteleteket egy toledói állítólagos lelkész, valami Pearl Watts nevű férfi, aki "pünkösdi vezérnek" nevezi magát. A hitlélesztő istentiszteletek azonban hirtelen gyaos véget értek, mert a pünkösdi vezér a rendőrség tanácsára sietve szedte a sátorfáját és elhagyta.

A dolog úgy történt, hogy Pearl Watts egy 15 éves leánykáról, Miss Armstrongon gyakorkolta a maga, illetve a "mindenható isten csodatevő hatalmát".

Ez a csodatevő hatalom mindössze abból állott, hogy Pearl az istentiszteletek alatt hipnotikus módon elaltatta a lánykát, s azt mondotta a hívőknek, hogy most a leány éjjelkel érintkezik, s a lelke a nyelvek járja.

A médium rendszeren csak egy óráig aludt, a napokban az elaltatás szokatlannul jól vagy rosszul sikerült. A leány este tíz órakor az oltár előtt imádkozván, összeesett és oly sokáig fekvett a hideg kőben, hogy a csodatevőre összegyűlt hívők nyugtalanodni kezdtek. Multak az órák, már hajnalodott is, s a leány csak nem akart felébredni. Sokan egész éjjel a templomban maradtak a leánnyal, de sokan megbotránkozva hagyták el azt, s elmondták a dolgot reggel a város népének.

A délelőtti folyamán aztán nagy tömeg gyűlt össze a templomban, s amikor a "pünkösdi vezér" bejött, hogy megtekintse áldozatát, vajjon az befektette-e már a társalgást az éjjelkel, a haragos tömeg megtámadta és valószínűleg záporát zúdította rá a záptojások, s akik a közelébe fértak, paprikát igyekeztek a szemébe szórni. A "varázsló" jajgatva keresett menedéket a templom valamelyik zugában és sikerült üldözői elől elrejtőznie.

A rendőrség — csakhamar tudomást szerzett a dolgról, s megjelent a templomban, ahonnan a tömeget kiszorította, és a még mindig mélyen alvó leánykát a kórházba szállította.

Itt minden nehézség nélkül sikerült őt a kórház orvosának felébresztetni. A leánygyermek a 14 órai alvás után elég jól érezte magát, a puzusa normális volt, csupán erős meglétséget kapott a hideg márványon órákig tartó fekvéstől.

A rendőrség nem indított eljárást a csodatevő pünkösdi prófétá ellen, hanem azt a tanácsot adta neki, hogy kotródjék a városból, amit az sietett megfogadni.

A SZERELMES SZIVŰ PÁSZTOR VISSZATÉRT A NYÁJÁHOZ

Néhány hét előtt Cornelius Densel passaieli lelkész és vele együtt a nála alkalmazásban levő Trina Hannenberg 26 éves hajadon, nyomtalanul eltűnt. A beavatottak úgy tudják, hogy együtt szöktek meg egy kis szerelmi kirándulásra. Most azt jelentik, hogy a lelkész ur a lányával együtt bünbánattaljesen visszatért Passaiára.

BARANYA HIR SZERINT KÖZTÁRSASÁG LESZ JUGOSZLÁVIA VÉDNÖKSÉGE ALATT

Bécsi és zágrábi híradások szerint a jugoszlávok által megszállott Baranya és a pécsi szénbányavidék a versaillesi szerződés intézkedései dacára aigha kerül vissza Magyarországhoz. A jugoszlávok ugyan hajlandók a területet kiüríteni, de egyben elismerik a baranyai "független magyar köztársaságot", amelyet Pécssett a napokban kiáltottak ki a volt Károlyi kormány emberei, akik a Horthy kormány üldözései elől odamentek s ott urai a helyzetnek. Mi több, a jugoszláv kormány hajlandó nekik katonai segítséget nyújtani, ha a magyar nemzeti hadsereg megkísérle né a foglalást.

RUPPERT ÉS KONTRA

Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselő beszéde a magyar nemzetgyűlésen, 1920 november 16-án. A Pesti Hírlap közlése szerint. Ruppert egyike ama keveseknek a nemzetgyűlésen, akikben a fértas hárságot és igazságérzetet a Horthy tisztjeinek most már hivatalosan beismerterrorja sem tudta elnémítani. Ennél a szenációs vádbeszédnél talán csak a két közbeszólás szenációsabb és jellemzőbb.

Azok közé az erőhatalmak közé, melyek az államhatárat fenntartják a sajtó és a bíróság is tartozik. Ma semmi sem aktuálisabb, mint enné a két utóbbi hatalomnak a kérdése. A kormányt szörnyű felelősség terheli azért, hogy éppen a sajtószabadságot hőtötte beklyóba, amely az egész közvéleményt a háta mögé sorakoztathatta volna. A kormánynak tudnia, éreznie kellett, hogy az a nemzetgyűlés is az első napól kezdve a terror hatalma alatt áll. Török és brigantik közt járt hónapokon keresztül buzdosva, misig teljesítette kötelességét, joga van tehát azt kívánni, hogy a kormány se féljen. Eddig elözetes cenzúra volt, most képmutatá módra átírták a cenzurát, helyébe tanácsadó szert állítottak és ezzel a sajtót egész dilemmák elé állították. Eddig bizonyos volt a sajtó afelő, hogy mit nem szabad közölnie, ma nem tudja, — mert a tanácsadással terrorizálják. Fel kell tehát szabadítani, hogy az igazságot minden körülmények között megírhasa. Magyarországnak pének végre is joga van ahhoz, hogy tudjon mindenről, ami ebben az országban történik. Lám, amióta a sajtó tájékoztathatja a közvéleményt, másképpen állnak a dolgok és a kormány intézkedéseinek is egészen más eredménye van, ambar még ma is azt látja az ember, hogy a tudósítókól nagy részek ki vannak húzva. (Mozgás.) Egész benyomása a Britannia-üggyről az, hogy itt bizonyos irányban elutasítás folyik, hogy ott Hejjas Iván igazolt ügy embereket, szava elég volt ehhez. (Zaj a keresztény pártion.)

Kontra Aladár: Uri és magyar ember szava volt a Hejjas Iváné. Csukás Endre: Még szükség lesz arra a Hejjas Ivánra!

Ruppert: Majd kiderül mindjárt! Az eltusolás ott kezdődik, hogy éppen Hejjas Iván, aki ennek a nemzetnek olyan károkat tett... Kontra Aladár: Károkat? Egyik első hőse ennek az országnak! — (Zaj. Egy hang a kiszagdapárton: Ez hozzászó!) Ruppert: Jövök a tényekkel. Mindeki előtt ismeretes, hogy a Tisza és Duna-közének népe olyan terror alá helyeztetett, amely megakadályozta, hogy dolgai és árucai ki-fellett szabadon rendelkezessen. — A kormánynak tudomása volt egy konkrét esetről, olyanról, amely ennek az országnak organizmusát is érintette. Egy olyan büntetőcselekményről, amely egyenesen lázadás. S amikor a Britannia-üggyel, akkor első dolog volt Hejjas Ivánnal szemben eljteni azt, amit tett. Emlékezzene vissza a Simonyi kormány bukására. Azt megelőzőleg mindenütt rőpiratokat osztogattak Hejjas Iván aláírásával, melyben felszólítja a kormányt, hogy a helyét azonnal hagyja el, mert ha nem, akkor ő a háta mögött áll, felfegyverezett milliárdok fog felléptetésének érvényét szerezni. A Simonyi kormány el is ment. Egyenesen összefüggés volt Hejjas fellépése és a kormány bukása között.

Az akkori idők még olyanok voltak, hogy a törvény végrehajtására hivattott kormány is teljesen terror alatt érezte magát. Aznap este, a mikor ezek a lázadó felhívások meg-történtek, sürgősen kerestek bennünket, kiszagdapárti képviselőket, engem is. Lingauer Albin és Kozma Miklós százados, és az istenne kért, hogy az interpellációtól álljunk el, mert nyolc szeb divizió áll a határon és várja, hogy bemer-szrozzon. Gondoskodnak róla, hogy a nyilatkozat visszavonasson. Majd (Folytatás a 3-ik oldalon)

ELKÉSZÜLT A MAGYAR HIRLAP 1921. ÉVI NAPTÁRA,

s még karácsony előtt szét lesz küldve előfizetőinknek. Az idei naptár még szebb és tartalmasabb lesz, mint a tavalyi. Minden előfizetőnk, aki nincs hátralékban, ingyen kapja meg eme rengeteg olvasni valót tartalmazó pompás karácsonyi ajándékot, csupán a költségek fejében kell 15 centet kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

SZELVÉNY.

Azok, a kik az újságelárusító fiuktól szokták venni a lapot, tiz ilyen szelvény és, 15 cent ellenében kiadóhivatalunkban vehetik át a naptárt.

Írja: ki a szelvényeket és őrize meg azokat.

AZ IRORSZÁGI TERROR UJABB BORZALMAI

Cork városát az angol karhatalmiak felgyújtották. — Leégett a városháza, a könyvtár és valamennyi nagy üzlet.

A KÁR MEGHALADJA A 15 MILLIÓ DOLLÁRT

Dublinből jelentik: Az ugynevezett Royal Irish Constabulary legényei borzasztó bosszút állottak Cork népén azért, mert irforradalmárok agyonlőttek a napokban néhány katonát. A rendőrlégények szombat éjjel felgyújtották a belvárost, miközben énekelve járták be az utcákat. Ahol a fűzőtlenség megjelent, a csöveket elvették, úgy hogy az egész üzleti negyed a lángok martaléka lett. A főutcában nem maradt egyetlen ház épen. Leégett a gyönyörű városháza, s a Carnegie könyvtár, mely százezernél több kötetet tartalmazott. A rend őrei gyújtó bombákat használtak és számos épületnek a falát előbb kirobbantották, hogy a tűz annál gyorsabban terjedjen. De ez még nem volt elég. A rendőrlégények behatoltak számos házba, ahol forradalmárokat laktak, a lakók közül többet kivonszoltak az utcára, s ott le-mészározták őket. A gyilkosságok és gyújtogatások egész éjjel folytak, s a tűzvész egész városárpán dult. A lakosság rémülettel elképzelhető. A jelentések szerint Cork város egy lerombolt belga városhoz hasonlatos. — Az anyagi kárt az első jelentések mintegy 10 millió dollárra becsülik. A városban egyetlen egy nagy üzlet maradt csak meg. — Hogy emberélet vesztett-e el a tűzvész következtében, az a meg nem állapították meg, de igen valószínű, hogy többen azok közül, akik a leégett házban laktak, s nem kerültek meg, bennétek.

A város papságának egy küldöttsége, köztük a protestáns püspök is, kereste fel hétón a katonai parancsnokságot, s arra kérte a katonai hatóság fejet, hacsak oda, hogy a vasárnapi borzalmak megismétlődésének az eleje vétesék.

Az "ir köztársasági hadsereg" parancsnoksága kiáltványt bocsátott ki, amelyben figyelmeztet arra, hogy Irorszag a brit korona haderejével hadállapotban van, minélfogva mindazokkal, akik az ellenségnek segítséget nyújtanak, s kémszolgálatokat teljesítenek, érdemük szerint fog-nak elbánni.

VÉRÉS VEREKEDÉS A HAT-NAPOS BICIKLIVERSENYEN

A new yorki Madison Square Gardenben most lefolyó hatnapos bicikliversenyt tegnap egy órára be kellett szüntetni, hogy lecsendesülhessen az igaz-tott tömeg, melynek kedélyét egy parázs verekedés izgatta fel. A verekedések okát nem tudták határozottan megállapítani, de valószínűleg egyik látogatót kezdte, aki szeszszel igyekezett fokozni a versennyel járó izgalmit. A verekedések folyamán állítólag lövések is dördültek el, de súlyosabb sérülések nem történtek, csupán betört koponyákat és könnyebb sebeket költöztek a kivonuló mentők. Többeket tartóztattak.

GYUJTOGATÓK MUNKÁBAN

Uniontownból jelentik, hogy az utóbbi hat héten gyakran fordultak elő gyujtogatások, melyeknek több templom, iskola és egyéb középület esett áldozatul. A kár 4 millió értéket halad felül.

Goldman Emmák állítólag merényletet követtek el Leninék ellen

Washingtonból jelentik: Az igazságügyi kormány által nyert értesülések szerint az Amerikából a "Sovjet bárkával" januárban Oroszországba deportált anarkisták, Goldman Emmával és Alexanderrel élükön, bombamerényletet kíséreltek meg a moszkvai kormány tagjai ellen. Hír szerint Arthur Katjev és Markus Orodowski börtönbe kerültek, a sovjett kormány végrehajtó bizottsága ellen tervezett összeesküvés gyanúja alapján. Állítólag a kormányzó tanács épületébe akartak bombát elhelyezni s azt a gyűlés idején felrobbantani.

MEGLINGSÉLTÉK EGY SHERIFF GYLKOSAIT

Californiában egyszerre három embert lincsel meg a tömeg. — A Grand Jury felmentette a megyei sheriffet, aki nem tudta a lincselést megakadályozni.

Santa Rosából jelentik: A Sonomai megyei fogházban pár nap óta tartották fogva azt a három embert, akik ellen a James Petray sheriff és két rendőr meggyilkolásának gyanúja irányult. Az elfogott emberek felett gyorsan kivált a megyei törvény-szék ítéletet, s már minden előkészület megtett a büntárgyalásra, amikor pénteken éjjelkor egy száz főre rugó tömeg eszmepott le 15 autón a megyei bír-tömré. A tömeg, melynek minden tagja álarcot viselt, gondosan elkészített haditerv szerint dolgozott. Egy csapat emberek kint maradt őrt állani, a többi behatolt a fogházba, lefegyverezte az őrköt, s az új Sheriff mellének számtalan revolver csövet irányítva, a kulcsok átadására kényszerítette őt. A sheriff próbált a tömeg lelkére hatni, s igyekezett rábeszélni az álarcosokat, hogy álljanak ki kegyetlen tervüktől, tekintve, hogy már csak pár nap választja el a gyanúsított embereket attól, hogy törvényes bírál-e állhassanak, de mindhasztalan. A támadók kivonszolták a foglyokat a börtönből. Az egyik vadlőtt a börtön elmebajosoknak fenntartott cellájában volt, mert a fején kapott lövés következtében dühöngési rohama volt; ez ellenállás nélkül engedte magát kivonszolni. A másik kettő kétségbeesetten kezdett sikoltozni, amikor az álarcos hóhérokat megpillantották. Alig három percet vett igénybe a népitelt végrehajtása. A foglyokat a börtön közelében levő fa egyik ágára akasztották, mind a hármat egy-más mellé. A hóhérmunka végzetével az álarcosok autókba ültek, s közeli erdőbe robbantak, ahol szétszórtak.

A megyei Grand Jury másnap vizsgálata alá vette a lincselés ügyét. Megállapították, hogy Boyes sheriff mind töle kitelhetett meg, hogy a gaztettet meg akadályozza. — s pár pernyi tanácskozás után felmentették.

LESZTŐ ARÁNYOKBAN NŐ A MUNKANÉLKÜLSÉG

Bostoni jelentés újságolja, hogy az időleges ipari pangás nyomán támadt nagy bérleszlítés a szövőipar terén 330 ezer munkást sújt és legalább 22 és fél százezzel szállították le ezegnek a munkabérért.

MAGYAR HIRLAP

A SEMI-WEEKLY ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

Address - Cím: 2227 West Jefferson Avenue, Detroit, Mich.

Publisher Kiadó: Föder Antal Editor Szerkesztő: Márk Béla

RATES OF SUBSCRIPTION - ELŐFIZETÉSI ÁR:

\$3.00 per year - egy évre. Canadába: \$4.00 a year - egy évre \$1.50 a half year - félévre. \$2.00 a half year - félévre.

Entered as second class mail matter at the Post Office of Detroit, Mich.

K. M. Sz.

ASZÉTHUZÁS, pártoskodás, gyűlölködés évszázados átk...

A magyar azonban ma éppen az ellenkezőjét cselekszi ennek...

Nem kell ahhoz se versenek, se félnenek, se zölnök lenni, hogy valaki e letagadhatatlan igazságot elismerje...

Ilyen kísérletnek látszik az első pillanatra a "Külföldi Magyarok Szövetsége", amelynek létezéséről és érvénytelen megalakulásáról a "Külföldi Magyarok" című hivatalos közlönyből szereztünk tudomást...

Meg tudjuk mindenképp azt, hogy a "Külföldi Magyarok" nem külföldön, hanem Magyarországon születtek, Budapestben jelleme meg...

Az azonban már nem szépségheli fejtárgy, hanem súlyos jellemhiba, hogy biz ezek az előkelő uraságok, a nagyméltóságú emberek...

névsorának olvasására. Igenis lehetnek politikai tervek ezeknek az uraknak a külföldi magyarokkal...

A "külföldi magyarság": az persze mi vagyunk, amerikai magyarak. Mi, akik nemcsak a számunk, de a dollárjaink erejénél fogva is méltán rászólgalunk a kurzus apostolainak atyai érdeklődésére...

A magyar azonban ma éppen az ellenkezőjét cselekszi ennek: mert a széthuzás és gyűlölködés átkától nem hogy szabadulni kívánna, de azt nemzeti erényekké magasztosítja...

Nem kell ahhoz se versenek, se félnenek, se zölnök lenni, hogy valaki e letagadhatatlan igazságot elismerje...

Ilyen kísérletnek látszik az első pillanatra a "Külföldi Magyarok Szövetsége", amelynek létezéséről és érvénytelen megalakulásáról a "Külföldi Magyarok" című hivatalos közlönyből szereztünk tudomást...

Meg tudjuk mindenképp azt, hogy a "Külföldi Magyarok" nem külföldön, hanem Magyarországon születtek, Budapestben jelleme meg...

Az azonban már nem szépségheli fejtárgy, hanem súlyos jellemhiba, hogy biz ezek az előkelő uraságok, a nagyméltóságú emberek...

AMERIKAI MAGYAR SAJTÓ

ÉRDEKES SZEMELVÉNYEK AMERIKAI MAGYAR LAPVÉLEMÉNYEBŐL

AZ VASÁRNAP MEGBÉTSÜLÉSÉRŐL

Am. Magy. Népszava

Kétszer se hánytorgassátok, hogy senkinek sem adaték prédikáló hatalom, hanem csak az papnak az prédikálósokból, s háromszor se táfolgassátok, hogy az papoknak nincsenek helyettesei, hanem csak amaz isten, megítéző gyülekezet tagjai, a mely az Angliusk nyelvűzetű International Reform Bureau mondatik lenni.

Elérkezend az idő ama teljessége, amikor is amely fa jó gyümölcsöt nem terem, kivagatiz 's tüze vették. Nem kötelessége mindenkinek figyelmeztetni az embereket, hogy igazodjanak meg lelkükben s föltétlenül féljenek az Gyehenna tűzfől? 'S nem legjobb módja-e ennek az Vasárnapi megbétsülése az megítéző gyülekezet szive kézságsága szerint, mely is International Reform Bureau nevezet alatt székel Washington városában?

Mellynek okáért prédikáljuk nektek a következőket az Vasárnapi megbétsüléséről, ti pedig igazodjatok az itt foglaltatott tanítások szerint, az többieket önön értelmességtől szaporítván hozza. Mert hogy nem káptalan az mi fejünk.

Az Sabbath megbétsülése okából Vasárnapi mindenek zárvá legyenek. Ennek okából ajánlatos Vasárnapi nem adni ételt az éhezőknek és italt az szomjúzóknak, mert ez felvidámitan önön lelketeket, az Vasárnapi pedig az szomorú elmékedés és magabizáltság napja legyen.

Az Angliusk nyelvűzetű gangstereknek nevezett lopók, ölk és tsendes tsaládi hajlékokba behatolók kétszer is szívellejek meg, hogy Vasárnapi ölni, lopni tilalmas, mértmert az többi napon ugyis elegendő alkalmatosságunk vagyon ezt tselekedni. In- tette vagyon ez a figyelmeztetés az profitolónak nevezett sáfárokhöz és kalmárokhöz is, nemkülömben az hamis tanúságot tévőkhez.

Az vasárnapi nyomtatott írásokat csak kedden szabad olvasni. Ha az spájznak nevezett élel-kamrátko poltza ilyen írásokkal vagyon betakarva, hogy az poltza- tinosabbnak látassék lenni, Va-

HAZÁERT, SZEMELVI NYILVANTARTAST VEZET, hogy a nemzeti jutalmazás szent napján az érdem megkapja azt, ami méltán megilleti.

MINDENKIT NYILVANTARTUNK - AZT IS AKI NEM TART VELUNK!

Nos, "Külföldi Magyarok Szövetsége": nekünk is van izenünk a számodra. Ezt azonban csak sugva mondhatjuk meg.

szánap tsak békormozott szem- lüveggel szabad az élel-kamrába belepni. Ha kinek sátorába, hajlékba, házába vagy egyéb nevezetű megvonuló helybe Vasárnapi bét- sap az tüzes ménkü, az utzasarki tüzes sipoit szerda előtt nem szabad megrángiztatni, nehogy az rendnek örízői és az tüzek oltói az papoknak nincsenek helyettesei, hanem csak amaz isten, megítéző gyülekezet tagjai, a mely az Angliusk nyelvűzetű International Reform Bureau mondatik lenni.

Elérkezend az idő ama teljessége, amikor is amely fa jó gyümölcsöt nem terem, kivagatiz 's tüze vették. Nem kötelessége mindenkinek figyelmeztetni az embereket, hogy igazodjanak meg lelkükben s föltétlenül féljenek az Gyehenna tűzfől? 'S nem legjobb módja-e ennek az Vasárnapi megbétsülése az megítéző gyülekezet szive kézságsága szerint, mely is International Reform Bureau nevezet alatt székel Washington városában?

Mellynek okáért prédikáljuk nektek a következőket az Vasárnapi megbétsüléséről, ti pedig igazodjatok az itt foglaltatott tanítások szerint, az többieket önön értelmességtől szaporítván hozza. Mert hogy nem káptalan az mi fejünk.

Az Sabbath megbétsülése okából Vasárnapi mindenek zárvá legyenek. Ennek okából ajánlatos Vasárnapi nem adni ételt az éhezőknek és italt az szomjúzóknak, mert ez felvidámitan önön lelketeket, az Vasárnapi pedig az szomorú elmékedés és magabizáltság napja legyen.

Az Angliusk nyelvűzetű gangstereknek nevezett lopók, ölk és tsendes tsaládi hajlékokba behatolók kétszer is szívellejek meg, hogy Vasárnapi ölni, lopni tilalmas, mértmert az többi napon ugyis elegendő alkalmatosságunk vagyon ezt tselekedni. In- tette vagyon ez a figyelmeztetés az profitolónak nevezett sáfárokhöz és kalmárokhöz is, nemkülömben az hamis tanúságot tévőkhez.

Az vasárnapi nyomtatott írásokat csak kedden szabad olvasni. Ha az spájznak nevezett élel-kamrátko poltza ilyen írásokkal vagyon betakarva, hogy az poltza- tinosabbnak látassék lenni, Va-

Megmondta az olasz pénzügy- miniszter, hogy az 1919. esztendőben közel 500 millió lira érke- zett tengerentúlról Olaszországba és a hatalmas összegnek ki- lencven százaléka a 48 amerikai államból tette meg a hosszú utat. Ötszázmillió lira még a nagy- számok önjű táncának idején is óriási összeg, különösen ha te- kintetbe vesszük, hogy az Egye- sült Államok bevándoroltjainak nagyon esekély hányadrészt tá- szaki az olasz föld népe. Hány- ezer ötszázmillió lirát küldtek szülőházaikba a tengerentúrról

KINAI SZÉN EURÓPÁBAN

Magyar Bányászlap

Európa fázó és kirabolt népé- nek jól esett az a szözezer tonna szén, amit a mult hetekben Kiná- ból vittek Dániába, de a világ bányamunkásainak mégis hideg futott át a hátán, mikor értesült e szállítmányról.

A sárga munkások, azok a sze- renesen, állati sorban élő iga- hordek, mindenképpen versenytár- saivá váltak a fehérreus testvé- reknek. Vámiatárokat hiába emelünk ellenük, ajtinkat hiába zárjuk el előttük, az olasz sárga mun- kás belépett a hatalmas verseny- be, és nem térhetünk ki, csak egy módon a küzelemen elől.

Vagy éltre-halálra teszünk meg egy próbát, hogy a sárga embertársainkat is, meg a mun- kájkukat is kizárjuk a piacunkról, vagy elismerjük testvéreinknek a sárga arcu embereket is. Ha kizárjuk őket, akkor előbb- utóbb belépnek a régen

Vasárnapi tilalmas: az szende ibolyának nyílni, az rózsának il- latozni, az szellőnek lengedezni, az tsengő fűlet megpiszkálni, az fűnek-fűnek néni, az sweethart nevezetű leányzóra gondolni, az levegőt sóhajtsókkal fogyasztani, mert ez is bé nem tartása az Vasárnaphoz méltó mértékletes- ségnek. Ezeket szívellejték meg mind- megannyian, hogy hosszú életiek legyenek ez földön 's majdan az szent Prohibíció főpostólával Anderssonnal 's az megítéző Egyesület erejével (mely In- ternational Reform Bureauak is mondatik lenni) egy helyen le- hessetek az másvilágon.

A DOLLÁR ÁRADAT Szabadság

Megindult ismét a dollárok hőmpolygó áradata. Szegénység- be taszította az öt esztendő há- boru az európai országok népét és a Lázórok lakomájára Ameri- kából érkeznek a legzsírosabb fa- latok. Megindult a dollár-áradat előkelő hatását teljes mé- rékben átérzik a monkon sánti- káló, nyitott sebből vérző európai nagy és kis országok.

Az olasz pénzügyminiszter a minap jelentette ki a nagynyil- vánosság előtt, hogy az amerikai olaszok dollárokban megnyilvá- nuló szülőháza-szeretete a ször- nyű terhek alatt roskadozó or- szágnak legfontosabb pénzforrá- sa, melynek közvetlen nagy hi- vatása az állam vagyoni megle- gének egyensúlyozása.

Megmondta az olasz pénzügy- miniszter, hogy az 1919. esztendőben közel 500 millió lira érke- zett tengerentúlról Olaszországba és a hatalmas összegnek ki- lencven százaléka a 48 amerikai államból tette meg a hosszú utat. Ötszázmillió lira még a nagy- számok önjű táncának idején is óriási összeg, különösen ha te- kintetbe vesszük, hogy az Egye- sült Államok bevándoroltjainak nagyon esekély hányadrészt tá- szaki az olasz föld népe. Hány- ezer ötszázmillió lirát küldtek szülőházaikba a tengerentúrról

MEGTETTE KÖTELESSÉGÉT?

Ségitette szükölködő rokonait eddig? Ha megtette, ne felejtse el őket a jövőben sem.

NE FELEJTSE EL, hogy bennünk még sohasem esalatoztok, tehát küldje pénzt most és mindig általunk.

NEM BÁNJA MEG. Legoicsóbban vagyunk, leghamarabb fizetünk odaát és a kifizetést az átvevő sajtó- zú nyugtájával bizonyítjuk.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

Főszékhely: NÉMETH JÁNOS. Pénzügyi igazgató: 10 EAST 22nd ST. New York City. 1507 SECOND AVE. a Bankpatotában NEW YORK CITY. Cár. 324 Street

falra festett sárga veszedelem és az államok harcra helyeti ki fog törni a népfajok irtóztos harcra, a fehérék és sárgák között. Ha elismerjük egyenlő testvéreinknek a sárga arcu embertársainkat, akiknek velük egyforma jogaik vannak az élethez, akkor azonnal hozzá kell látnunk, hogy leon.

az életszínvonalukat hatalmasan felemeljük. Amíg a kínai bányászok napi husz centet, az amerikai bányászok pedig napi hat-hét dollárt kapnak a munkáért, addig a két nemzet munkásainak a készítő- nyéjt nem lehet eladni egy pia- czonál hozzá kell látnunk, hogy leon.

BANK OF DETROIT

Amerika egyik leghatalmasabb bankintézete. Kamatot fizetünk minden napra. Pénzt a betevő bármikor kivétel felmondás nélkül. A BANK OF DETROIT elnöke James Couzens, Detroit város polgármestere, s a Ford Motor Co. v. alelnöke, a bank egyik igazgatója Henry Ford, a világ legnagyobb autómobil gyárosa. A bank igazgatóinak vagyona több száz millió dollár.

Ez a bank az Egyesült Államok kormányának pénze- nek betéti helye. Ennél biztosabb bank nincsen. PÉNZT KÜLDÜNK Magyarország minden részébe a bank jóállása mellett.

Magyarul beszélünk. Magyarul levelezünk.

BANK OF DETROIT

2260 W. JEFFERSON AVENUE, Detroit, MICH. (Corner Cary Street.)

Még mindig nem késő boldog karácsonyi ünnepet szerezni hozzátartozóinknak, MÉG MINDIG ALKALMA van ugy küldeni pénzt az ó-hazába, hogy azt még Karácsony előtt kifíesse a bank vagy a posta, bármely városban vagy községben. KÜLDJÖN PÉNZT KÁBEL UTJÁN Gyorsan - Biztosan - Jutányosan GONDOLJUNK azokra, akik a távolból felénk nyújtják eső kezüket. A mi szeretetteljes megemlékezésünk az ő egyetlen reménységük. Ami nekünk néhány dollár csak, az nekik boldog karácsonyi ünnepet jelent. A kábelsürgönyi pénzküldésért éppen olyan teljes szavatosságot vállalok, mint a postán küldött összegekért. - A kábeli küldés díja 2 dollár 50 cent, semmi külön költség a küldőt nem terheli. KISS EMIL Bankár 133 Second Ave. NEW YORK

Rx Turpo hülés ellen Gyorsan hat a TURPO. Elmulasztja a fájást és köhögést, enyhülést hoz azonnal. TURPO könnyen hazajuttatható és hatáson. A hatóanyagára hat, meg szünteti annak okát és erőt ad. Örvényes, győztes, csak ajánlják hülés, néha, hurut, neuritis, lumbago, fejfájás ellen. Tíz- és kétszeres szaga, kényes, nem éret, nem irritál, minden csomagolással az az útmutató. Ha nincs csomagolással, a pénzt visszatérítjük. Ára 20 cent.

TURPO THE TURPENTINE OINTMENT

Csak "politika"

Milano, nov. Az utcákon még nem söpörték el a kiáltványok, propaganda-írások, vörös és fehér rongyok tömegét, a falakon még virít ezer és ezer különféle plakát; még dupla posztok állodolnak az utcák sarkán, az ablakokban még kint lebegnek a zöld-fehér-piros és véres vörös lobogók. Ma keddi van, még nem ült el a vasárnapi választások zaja. November 7-én Milano, Torino, Bologna, Napoli, Palermo, Firenze és egy sereg más városban egyidejűleg tartották a törvényhatósági és városi választásokat. A választások a városi és provinciális képviselőtestületek nagy mértékű autonómiájára való tekintettel rendkívül fontosak és eredményük természetesen az egész ország életét befolyásolja.

Ez alkalommal az összes polgári pártok egy blokkba tömörültek és a "blocco della difesa sociale", társadalmi védelmi blokk nevet vették föl. A választást megelőző napokban a blokk a legintenzívebb propagandát folytatta. Ez a propaganda természetesen ez alkalommal nem szolgált pártérdekeket és főleg arra kellett, hogy az indolens polgárságot fölrázza és szavazásra ösztökélje. Kétségtelen, nemcsak Olaszországban, hanem mindenütt azokban az államokban is, ahol a szocializmus erős és jól szervezett, számbeli többsége nincs és nem is volt. Ha tehát az összes polgári pártok egyesülnek és így az egyik forgácsoldástól nem kell tartani, a szocialisták nem juthatnak többséghez. A főkérdés az, hogy lehetőleg minél több szavazó vonuljon az urnákhoz. Milánóban például százkilencvenháromezer szavazó közül összesen hatvanháromezer a szocialista. Kétségtelen tehát, ha a jogostulak száz százaléka szavaz, az egyesült polgári pártok hatalmas többséggel győznek. Minden azon fordul meg, hogy hányan szavaznak. A "blokk" propagandamunkája is főképpen erre irányult. A bolsevizmusról rémítő, rajzolt és írott plakátok mellett ott voltak az "erkölcsi kalodával" fenyegetők is:

"A nem szavazók neveit a választás után plakátrozni fogjuk."

A Dóm-téren a villamos reklám ilyen és hasonló mondatokat vetített:

— Az ember szavaz, az állat nem szavaz.

— Aki otthon marad: gyáva. Természetesen a legfurfangosabb trükkök sem maradtak el. A szocialisták ezerszámra ragasztották ki plakátokat valamely párt, legtöbbször a katolikus néppárt nevével, melyben felszólították a polgárságot, hogy ne szavazzon!

A lakosság vasárnapra főlésgáza és izgatottan várta a választás kezdetét. A délelőtti aránylag nyugodtan telt el. Délután az izgalom egyre nőtt. Piros-fehér-zöld és vörös zászlós autóbiltek szálguldják be a várost. Az utcákon megszámlálhatatlan tömeg hullámzik. Házak erkélyéről, lámpaszlopokról, villamosok és konfliktus tetejéről alkalmi szónokok beszélnék és a belvárosban hazafias dalokat énekelnek és

megtapsolnak minden carabinieri és katonát. Nem is igen zavarja senki a hazafias érzés ki-törését. A szocialisták ez alatt egész méssal foglalkoznak. A külső sertiokban rideg és kimért komolysággal megy a szavazás. Tömött oszlopokban vonulnak föl a munkások. A gomblyukakban piros szegű. Hiányzik azonban az ujjongás, a biztonság és minden eszközt igénybe kell venniük, mert nem látják távolról sem az elmúlt politikai választások hatalmas többségét és sokan hiányoznak a régi elvtársak közül. Óriási az ellentét a két tábor választói között. Ezek elkeseredetten, hidegen, ökölbe szorított kézzel lépnek az urnához, amazok zivárogóan, háromszözi kokárdával, dörgő éljenzéssel.

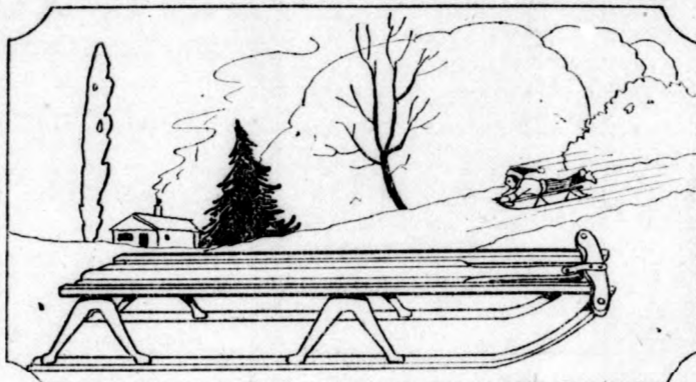
Este nyolc órakor vége a választásnak. A város máskor az évcs idejére elnéptelenedik. Ma senki sem megy vascorázni. Az utcákon száz és száz ezer ember, asszony, gyerek, ur, munkás várja a választások eredményét. Tíz óra felé mindenütt elterjed a hír — a blokk győzött. A város házára a "fascisták", a volt kombattások, kitiűzik a trikoltort. Fáklyásmenetek járnak be a várost. Nagy örömmámor — sehol sem látni egy szocialistát sem. Biztosat azért nem tud senki. Ejjel egy órakor az utcák még tele vannak és a közönség a Galerianban várja a híreket. Egy csapásra azonban elmúlik a jókedv és bizalom, mert valahol a közelben fölhangzik a "bandiera rossa" és néhány pillanattal később pár száz munkás lép el a Galeriat. Váratlanul és kínos meglepetésként jön a hír, a szocialisták háromezer szótöbbséggel győztek. A győzelmi mámorban uszó munkások viselkedése fenyegetővé válik, de a carabinieri és rendőrök pillanat alatt kibűtik a Galeriat és valóságos vadászatot rendeznek az éjszakájában. Van valami fantasztikus az egész képben. A nagy teret szűkén behalózza a köd, jobbra, balra futó emberek. A carabinieri piros köpenyű kék-kivillan futás közben. Galeria, mint egy misztikus alagút nyeli el a letartóztatott embereket. Pár perc alatt egészen üres a tér, csak a mellékutakban tárgyalnak még kis csoportok az "eredményekről."

Mánap a "bandiera rossa" hangjai rázzák föl nehéz álmából a várost. Az utcák a "sciopero generale", az általános sztrájk rendes képt nyújtják. A villamosok nem járnak, az utcán rendezet ember. A hangulat rendkívül nyomott. A szocialisták győzelmi tüntetést rendeztek, mely "revolverlövésekkel és egy halottal kezdődött délelőtt, délután pedig lovasattakkal, gépfegyverrel és sebesültekkel végződött.

Mind ez nem forradalom, nem lázadás, hanem itteni értelemben: politika.

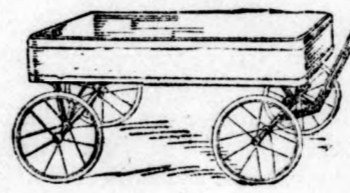
A Via Torinon végigsöpör rajta-rajtában egy század lovas, — két perccel később a megriadt népség előbújik és mintha mi sem történt volna, újra izgatottan gesztikulálva tárgyalja az eseményeket. A Galeria előtt kerepel egy gépfegyver, valaki el-esik, általános rohanás és menekülés, egy tíz éves gyerek revolverrel lövöldöz. Rendőr elviszi. Megtelik és kiürül a tér még háromszor. Estére megjönnek a jelentések. Bolognát kivéve, minden nagy városban a blokk győzött. A város teljesen kihalt és esőndes. A Palazzo Marino-n, a város házában kint lobog egy hatalmas vörös zászló. De nem sokáig lobogott, mert az éjjel a volt kombattások leszedték. Mára visszatért az élet a rendes kerékvágásba és szorgalmasan

Vásárolja Karácsonyi ajándékait SUMMERFIELD & HECHT-nél

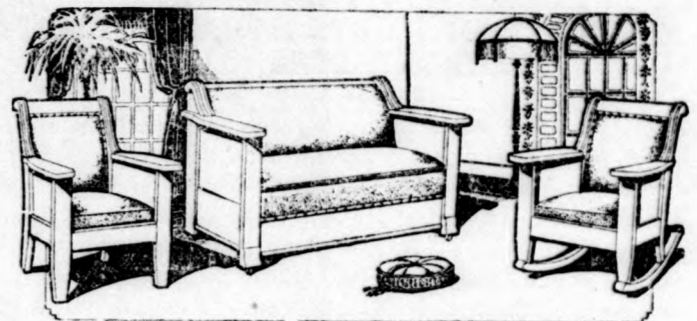
Vásároljon a gyerekeknek egy ilyen szánkót

Előrangú, kormányozható szánkó, tiszta acélból. Csinosan festett, kormányozható szánkó. — Summerfield és Hecht-nél ennek az ára csak... **98cent**

American Boy kocsi

Az év legnagyobb alkalmi vétele Első minőségű tiszta fém kocsi. Sodoronykerekekkel. Míg a készlet tart. **\$1.98**

Vegyen egy ilyen három darabból álló készletet

Ha valami butorfielét akar venni, úgy nagyobb és tartósabb örömet nem szerezhet, mintha vesz magának egy ilyen 3 darabból álló doufold készletet. Ez a nagyszerű készlet csak... **\$137.50**

BABÁK

Minden fajtaú és nagyságu babák. A mamák jól tessék, ha megvásárolják nagy készletünket és összehasonlítják árainkat. Vegye meg itt az ajándékokat. Remek szép babákat vehet most, áruk

95c

centtől feljebb

Adjon az öregnek egy ilyen mahagoni dohányzó készletet

Ezzel legnagyobb örömet okoz. Remek szép mahagoni dohányzó fiókkal és hamutartóval. Egyike nagyszerű karácsonyi különlegességeinknek. Árunk...

\$7.98

Columbia Grafonolák

A LEGNAGYSZERÜBB KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK AZ EGÉSZ CSALÁD RÉSZÉRE

\$1.00

LEFIZETÉS

Csak \$1.00 lefizetés mellett szállítunk bármely Columbia Grafonolát az Ön házába. A Columbia Grafonola a legideálisabb Karácsonyi ajándék a család valamennyi tagja részére. Ezt a hirtveves hangszert választják azok, akik értenek a dologhoz. Kényelmes részletekre veheti meg.

\$1.00

LEFIZETÉS

Summerfield & Hecht

DELRAY-I ÜZLET 2211—2219 WEST JEFFERSON AVENUE. DELRAY-I ÜZLET

Ruppert és Kontra

(Folytatás az 1-6 oldalról)

vakarják le a falakról a plakátokat.

Mint az Aesopus mesék végére, ide is írhatunk egy rövid konklúziót:

Holnapra pedig itt megint el-feljelentek mindent, géppuskát, halottat, választást és kiki üzletivel foglalkozik.

Caldara utófia, Milano új polgármestere, dr. Filipetti orvos, bolsevik.

Giorgo Gennaio.

NEMZETKÖZI AKCIÓ A HALÁLRA ÍTÉLT GLATTER JÓZSEF ÉRDEKÉBEN

Berlinből táviratozzák: — Az osztrák vasutas-szövetség közölte a nemzetközi szakszervezeti szövetséggel, hogy Glatter József mozdonyvezetőt, a magyar mozdonyvezetők szövetségének volt elnökét a budapesti rögtönítélés bíróság köztölti halálra ítélté. Az osztrák vasutasok sürgős közbelépésre kérték fel a Szakszervezeti internacionálét, hogy a halálos ítélet végrehajtása megakadályoztasság. Fímmen, szakszervezeti szövetségi titkár az osztrák kereskedelem alapján felhívta a németországi szakszervezeteket, hogy tiltakozzanak a halálos ítélet végrehajtása ellen és követeljék kormányuktól, — hogy a magyar kormányt kényserítsék a halálos ítélet megváltoztatására.

HIRDESSZEN A MAGYAR HIRLAPEAN

egy fogják feltüntetni a dolgot, hogy a felhívás apokrif volt és senki nem veheti a szemünkre, hogy nem teljesítettük kötelességünket. Engem az aggaszt — egy mond — hogy megint az eltsosolási folyamot látom. Azt, hogy a Britannia emberei között különbözetnek. — Nagyon jól tudjuk, hogy az ottani társaság teljesen egyéges parancsnokság alatt állott. Oda épkezélt ember, akit nem úgy vittek be, csak úgy tehetbe a lábát, ha elősörben az inspekciós tisztán jelentkezett. Odafutott sok mozgalom szála. Ott képviselve volt az egyik emberük, alelnökük; Hege-düs György képviselő is állandóan ott lakott. Ott volt egy másik nemzetgyűlési képviselő is, Hír György, az adonyi különítménynek. ennek a csirkefogó különítménynek a parancsnoka.

Ezek mind a Britanniából izgat-tak. Az nem lehet, hogy ezek között lehetett jóhiszemű ember is. — Az említett képviselő urak is ott voltak, akik más szándékú voltak részt abban a koncertben. Lehetnek ennek a centrumnak oly tagjai, akiknek a szándéka tisztességes volt. Ezután elmondja Héjjas Ivának a kecskeméti Homok című lap szerkesztője, Rakács Lajos ismeretes affairját. Vannak még adatai, azokat is a kormány rendelkezésre bocsátja. Vacott a napokban egy társaság mulottott, tagjai között volt Szappanos József is, a ki az adonyi különítmény tagja, álitólag alhadnagy. Ez össze-vissza verte a rendőrt, amikor felszólította a záróra betartására és most ez az ember ágyban fekvő beteg. (Szterényi: Rettenetes!) Aztán az egyik különítményről óráját hozottott, hogy semmitfele rendőrt be ne eresz-szen. végre, a korcsmárot és felesé-gét, akinek a pezsgő árával adós maradt — letartóztatotta. — Ruzics ügyvéd letartóztatásakor többen is megleltek az ügyészségnél és a táblán is és Ruzics szabadonbocsátását követelték. A különítmények egy-szer és mindenkorra meg kell szüntetni. Csak így számíthatunk itt jogrendre. Végül felolvassa 8 pontba foglalt követelését.

Kitűnő magyar konyha
Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene-kar.

Duschinsky Berci
Étterem és Kávéház
2152 West Jefferson Ave.
Anderson sarok, Detroit.

FRANK ARNOLD ÜVEGES
121 WEST END AVENUE,
elvállal mindenféle üveges munkát és képkerezést, tükörjavítást, árusít tükört és ablaküveget. — Telefon Cedar 2711.

FEDDÉSRE ÍTÉLTEK EGY TÁBLAI TANÁCSLÉNKÖT

Budapestről jelentik: A kir. országos legfőbb fegyelmi bíróság négy napon át tartó tárgyalás után ma hirdette ki ítéletét a Kurján Alföldy Ede dr. táblai tanácselnök fegyelmi ügyében, amit amiatt indítottak ellene, mert a proletárdiktatúrára vonatkozólag szélsőségesen radikális szellemű kijelentéseket tett. A bíróság vétkesnek mondotta ki Alföldyt a fegyelmi vétségben és feddésre ítélte. Elrendelte az

ítélet, hogy Alföldy dr., aki hivatalában meghagyandó, az igazságügyminiszter útján eddigi állásának megfelelő más bíróság-hoz helyeztessék át. Az ítélet indoklása kiemeli, hogy Alföldyt nem meggyőződéséről ítélték el, mert Magyarországon a meggyő-ződés és a gondolat szabad (!) hanem azért, mert olyan körülmé-nyek között hirdette fölfogását, ami a bírói állás méltóságával és össze nem egyeztethető.

DETROITI MAGYAR ORVOS
Dr. M. E. Kohn
2260 W. Jefferson Ave.
Hendelő órák: d. u. 1—3-ig, este 7—9-ig.
Iroda: Cedar 1890
Lakás: West 651-M

Hirschfeld Brothers
2140 WEST JEFFERSON AVE., Delray, Detroit, Mich.
HAJÓJEGYEK az összes hajóvonalakra az eredeti árban.
PÉNZKÜLDEMÉNYEK a világ minden részébe jótállás mellett.
HIVATALOS OKIRATOK minden nyelven szakszerű el-készítése.

MAGYAR FOGORVOS
DETROITBAN
DR. H. W. KOHN,
2260 W. JEFFERSON AVENUE
(a Highland Park State Bank épületében.)

Izletes magyar konyha. Előzékeny kiszolgálás
Mérsékelt polgári árak
Disznó sült .....45c Sertéskaraj 45c
Borjú sült .....50c Rostélyos 50c
Borjú pörkölt .....45c Két tükör tojás kávéval 25c
Marha pörkölt .....35c Sonka tojással 15c
Vagdalt hus .....35c Kávé süteménnyel 10c
Leveshus 35c

RUSKI-POLSKI RESTAURANT
DOBRIK LAJOS, tulajdonos
régí detroiti restaurans
12 COPELAND AVE., DETROIT, MICH.

HORACE E. DODGE MEGHALT

A világ egyik legnagyobb automobil gyárának feje, a Florida állami Palm Beach üdülő helyen levő villájában pénteken este kiszünetelt.

HORACE E. DODGE HOLTTESTE HÉTFŐN DEL-UTÁN ÉRKEZETT MEG DETROITBA. A TEMETÉS SZERDÁN LESZ

Futótűzként járta be városunkat pénteken este a hír, hogy Detroit egyik legelőkelőbb polgára, a Dodge Bros. automobilgyár egyik megalapítója és feje Palm Beachen, a hova megrendült egészségi állapotának helyreállítására céljából pár héttel ezelőtt nevelés és fivével együtt leutazott, kiszünetelt.

Horace E. Dodge betegsége már régebbi keletű. Tavaly januárban, mikor bátyja, John F. Dodge kíséretében a new yorki automobil kiállításra részt vettek, mindketten influenzába estek. John F. Dodge áldozatul esett a rettenetes betegségnek. Horace E. Dodge azonban felépült, bár azóta sohasem nyerte vissza egészségét.

A tavasszal, mikor leánya férjhez ment James H. R. Cromwellhez, valamennyire helyreállt egészsége és a fiatal pár másfél évre tervezett nászutra indult. M. kor azonban Horace E. Dodge délre utazott, a rekonszváció útján hívta vissza a jelenleg Kában idős fiatal pár, a kik azonnal hajóra ültek és január 11-én érkeztek meg Vancou-verbe.

Horace E. Dodge esütőitökön lett rosszul, pénteken aztán kiszünetelt. Neje és fia Horace Dodge Jr. voltak betegágyánál, mikor a volt ökövetkezett. Haláláról azonnal értesítették az elhunyt automobilgyárát névű, a California állam üdülő és nagy számú detroiti barátait. A kiváló ember holtteste hétfőn délután érkezett Detroitba, a hol a Peterboro Streeti Blake kápolnában temették ki, hogy itt a Dodge Bros. cég alkalmazottai búsultak vesességek miatt. A temetés szerdán fog végbemenni.

Horace E. Dodge munkás életének 52 éve alatt tüneményes pályát futott be. Egyszerű lakatosinasból kiindult fel magát dugszagad automobilgyárossá. Született a Michigan állami Niles városában, ahol atyjának kis lakatosműhelye volt. Miután iskoláit elvégezte, bátyjával együtt bekerült atya műhelyébe, a hol kitanulták a mesterséget. Különféle üzleti vállalkozások után mindketten bekerültek az automobilgyárba, melynek rohamos fejlődése magával ragadta a rendkívüli üzleti érzékkel bíró John F. Dodget és testvérét Horace E. Dodge-t, aki viszont elsőrangú mechanikus volt.

Magyszerűen váltak be a gyakorlatban, azok után a kereslet folyton növekedett és ennek a keresletnek tulajdonítandó az, hogy a jelenlegi gyártelep több mint 100 akernyi területet foglal el, mely rendes körülmény között 23,000 munkást foglalkoztat és naponta 625 kocsit képes előállítani.

Horace E. Dodge bátyjának John-nak halála óta árnyéka volt önmagának. A szerető fivér, aki együtt küzdött bátyjával a nehéz napok alatt és a ki napról-napra együtt volt bátyjával akkor, mikor a cég vagyona már milliókra rugott, folyton bándította bátyja elvesztése felett, a mi csak súlyosította betegségeit.

A gyászoló családdal együtt gyászolja Detroit város közönsége Michigan állam nagy fiának halálát, halálát annak az embernek, akinek olyan nagy része volt abban, hogy Detroit a világ első automobilvárosa lett.

Horace E. Dodge munkás életének 52 éve alatt tüneményes pályát futott be. Egyszerű lakatosinasból kiindult fel magát dugszagad automobilgyárossá. Született a Michigan állami Niles városában, ahol atyjának kis lakatosműhelye volt. Miután iskoláit elvégezte, bátyjával együtt bekerült atya műhelyébe, a hol kitanulták a mesterséget. Különféle üzleti vállalkozások után mindketten bekerültek az automobilgyárba, melynek rohamos fejlődése magával ragadta a rendkívüli üzleti érzékkel bíró John F. Dodget és testvérét Horace E. Dodge-t, aki viszont elsőrangú mechanikus volt.

Dodge Bros. gyártotta kocsik

HERBERT HOOVER DETROITBAN

Az Egyesült Államok háboru alatti élelmiszer diktátora szombaton három helyen tartott beszédet az European Relief Council részére gyűjtendő 33,000,000 dolláros alap érdekében.

A Statler Hotel tüneményében, majd a Grand Circuit Parkban összehívott nagygyűlésen, este pedig a Roller Palace Rinkben beszélt Detroit népéhez Herbert Hoover, ez a világszerte ismert szerett és becsült amerikai, a ki a háboru befejezése óta minden energiáját, nemesen érző lelki-ken minden gondolatát a háboru sújtotta Európa népei felségélyezésének szenteli.

Az egész szombati napot a városunkban töltötte Herbert Hoover, a volt élelmiszer diktátor. Neje társaságában érkezett Detroitba, hogy itt propagandát csináljon annak a magzalomnak, melynek célja 33,000,000 dolláros alapot teremteni Európa népe, de különösen a nyomorban sínylődő gyermekek nyomorának enyhítésére.

Az European Relief Council ezidőszent ezt a nagyszerű munkát Európában és ennek a jótékonyul egyesületnek van szűke-ge arra a pénzre, a mit egy December 19-én meginduló kampányban akarnak összehozni.

Hoover az Egyesült Államok minden városát beutazza, hogy a sikert biztosítsa és Detroitban elmondott három beszédének bizonyára meg lesz majd az eredménye, hogy városunk lakosai tehetőséghez képest kivészi részét a nemes munkából, hogy segítsék és adakozni fog a nemes célra.

Hoover szerint az Egyesült Államok lakossága nem tehet jobb befektetést a jövő békéjének a biztosítására, mint hogy ha a háborus készülékek helyett a jótékonyaságra adja a pénzt. Ezekkel az adományokkal ugyanis sok százezer gyermeknek a szive-ke plántálják a Segély Bizottság az amerikai lófogó szeretteit és megbeszélését, a mi százszorta többet ér, mintha az ország a háborus felkészültség által akarja magának biztosítani más országoknak becsületét, a melynek alapja az erősből való félelem.

Esetlenül Hoover a legyőzött népek gyermekeinek nyomorúságát és azzal fejezte be beszédét, hogy elvárja minden amerikai-tól azt, hogy akkor, mikor a Relief Council azt kéri, hogy a sok százezer gyermek nyomorának enyhítésére Amerika népe áldozza fel öt százalékát annak, amit évente dohányra, szőlőre, szeszre, ice-cream-re költ, ezt a kérést Amerika népe teljesíteni fogja és össze fogja hozni a szükséges 33 millió dollárt.

Az egész szombati napot a városunkban töltötte Herbert Hoover, a volt élelmiszer diktátor. Neje társaságában érkezett Detroitba, hogy itt propagandát csináljon annak a magzalomnak, melynek célja 33,000,000 dolláros alapot teremteni Európa népe, de különösen a nyomorban sínylődő gyermekek nyomorának enyhítésére.

SOK A KIADÓ LAKÁS

Mennek a házbérek is lefelé.

Az utóbbi négy-öt év alatt alig lehetett látni "For Rent" táblákat városunk utcáin és szinte bihetetlenül dörzsöltük szemünket, mikor ezelőtt vagy két hónappal újra megjelentek ezek városunkban és rohamosan kezdtek szaporodni. Ma már százával lehet látni ezeket a lomtárból elővett és most leporolt táblácskákat, melyek azt igazolják, hogy vége van már a lakásínségnek és hogy a népesség kezdi elhagyni Detroitot.

Az automobil iparban beállott és bizonyára csak rövid ideig tartó erős pangás hamarosan éreztette hatását, sokan mentek el más városokba, a hol jobbák a munkaviszonyok és ennek természetesen következménye lett, a lakbérek esőkenése is, mely már ha kis mértékben is de városszerte észlelhető.

Ezidőszent 5-10 dollárral szálltak le csak a lakbérek, de kétségtelen, hogy a kereslet további esőkenésével még nagyobb mértékben fognak leszállani a házbérek.

BUCSUESTÉLY

Súlyos veszteség éri városunk magyar társadalmát, amennyiben, mint értesülünk, Nagy Gyula, ki vagy három évvel ezelőtt jött Detroitba és itt jörforgalmu szabóműhelyt tartott fenn, a közel jövőben bucsut mond a nagyvált városnak és egyelőre Bridgeportba költözik.

Nagy Gyula szeretetreméltó modorával rendkívül sok barátot, szakképzettségével pedig igen sok bevett szerzett magának az elhunyt három év alatt és ezek mind sajátján fogják a rokonszenyes fiatal ember és kiváló szabó távozását.

Barátai szombaton este Székelyek vendégszerető házában rendezett vasaora keretében voltak bucsút kedves barátjától és fejezték ki sajnálkozásukat távozására felett.

A bucsuvasoraán jelen voltak Nagy Gyula, Duk Imre, Szuesán József, Töltéssy Sándor, Gaál Ferenc, Demchák Géza, Kiss János és Misk Béla, akik a hajnali órákig maradtak együtt.

ÉRTESTÉS

Tudomására adjuk a detroiti magyarságnak, hogy szivar és soft drink üzletünk egy ügyvédi és közjegyzői irodával bővítettük ki. Elvállaljuk mindenféle peres és közjegyzői ügyek szakszerű elintézését és kérjük a magyarság szives pártfogását.
S. W. Shier, Kozma Mihály, ügyvéd, közjegyző
148 Cotterell. - Uj szám 703
Városi iroda 939 Majestic Bldg.
Dec. 10, 14.

KÉT FÉRFI BEJTÉLYES ELTŰNÉSE

Titokzatos ügyben nyomozunk két detroiti rendőrség, Fred Hemmeter, a Hemmeter Cigar Co. pénztárnoka egy barátjával, J. Walter Weitzellel, még szombaton délután elment hazulról és azóta mindkét férfinak nyoma veszett. Legutóbbára szombaton este hét órakor látták a két férfit, a mint a West Fort Streeten, a Grand Boulevard közelében a város felé hajtottak. A két férfi Hemmeter esutójára látták. Hozzáértőzők szombat, vasárnap maguk kutatnak az eltűntek után, hét

NE SZALADGÁLJON! Ne lósson fusson ide-oda!

Mindig nagy gond a Karácsonyi ajándékok beszerzése és az más években bizony sok lótlással-futással járt, az idén azonban a detroiti magyarságnak módjában van egy üzletben, egy helyen rövid idő alatt beszerezni a Karácsonyi ajándékokat a család apraja nagyja részére.

Fourth City Bazaar

A W. JEFFERSON AVE. 2316 ALATT
gyönyörű készletet állított össze
játékokból és Karácsonyi
ajándéknak alkalmas cikkekből

Lehetetlen itt felsorolnunk az óriási készletet és ezért ezuttal csak arra kérünk mindenkit, aki szeretteit igazán kedves és a mellett jutányos áru holmikkal akarja meglepni az ünnepekre, hogy

JÖJJÖN EL NAGY BAZÁRUNKBA ÉS NÉZZEN KÖRÜL.

Meg lehet győződve, hogy nálunk a legolesóbban kapja meg a legszebb ajándékokat és rövid idő alatt végzi el azt a munkát, a mi azelőtt olyan nagy gondot okozott és annyi szaladgálással járt.

JÖJJÖN MIELŐBB, HOGY ELKERÜLJE A KÉSŐBBI NAGY TOLONGÁST.

THE FOURTH CITY BAZAAR

A. FÜRST ÉS I. GROSS, TULAJDONOSOK
2316 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.

főn azonban bejelentették az nem sikerült nyomára jutni. A esetet a rendőrségnek, mely Dodge Sedan automobil első és legelső körben indította meg a nyomozást.
Mintán egy Hemmeter, mint Weitzell rendes emberek voltak, akik esteiket mindig otthon töltötték családjukkal s ha bármi ok következtében kellő időben nem érhettek haza, értesítették azokat, a rendőrség attól tartott, hogy valami bűnténynek estek áldozatul, vagy pedig automobiljukkal a folyóba estek.
Hemmeternél 30 dollár készpénz és esekely értékű ékszer volt, Weitzellnél pedig körülbelül 300 dollár készpénz. Az automobil száma No. 41-105. A rendőrség átkutatva a folyó innenső oldalát és a kutatásnak annyi eredménye volt, hogy pénteken megtalálták Weitzell automobilját a 12 ik utca lábánál a folyóban. Az automobil fel volt fordulva a vízben, mely azon a helyen mintegy 25 láb mély. Az automobil utasainak azonban nek se tudták még nyomára akadni.
Mindkét férfi 45 esztendő, Hemmeter nős, Weitzell azonban agglegegy, aki Detroitban bátyjával lakott.

DR. JOHN R. PEAR
FOGORVOS
FAJDALOM NÉLKÜLI FOGHUZÁS! 36 MUNKA. JUTANYOS AR!
Kérdezze meg mindazokat, akiket már eddig is a legjobban elégtettelem ki. **MAGYARUL BESZÉLÜNK!**
2130 WEST JEFFERSON AVE. DETROIT, MICH.
Solvay gyárral szemben, az emeleten. Telefon Cedar 270.

Orvosi iroda
A ki bármilyen betegségben is szenved és már több orvosnál próbált betegsége orvoslást találni, jöjjön el hozzám felvilágosításért.
Magyarul beszélünk. — Villanyos fűrdők, ami Reumásnak és tudóbajozoknak nagyon jól tesz.
Felvilágosításért nem kell semmit se fizetni, a tovább kezelés sem kötelező.
Dr. McKenney
61 WEST FORT STREET, DETROIT, MICHIGAN.
a főpostával szemben, az emeleten.
Rendelő órák: Reggel 9 órától este 8 óráig, Vasárnap reggel 9-10 óráig.
MINDEN BETEGET MEGVIZSGALUNK X SUGARRAL
FIGYELJEN A CIMRE! — FIGYELJEN A CIMRE!

A. WEISZ
jogügyi irodája jelenleg
A BANK OF DETROIT
uj épületében van a 7. számú szobában

TISZTUJTÓ KÖZGYŰLÉS

A detroiti Magyar Ifjúsági Társaság vasárnap, december 12-én tartotta tisztújító közgyűlését, a melyen a tagok nagy számban vettek részt.
A választás eredménye a következő: Elnök: Gaál Ferenc, al-elnök: Medve Margit, jegyző: Forbáth Elemér, pénztárnok: Demchák Géza, titkár: Misk Béla, háznagy: Töltéssy Imre, vigalmi bizottsági elnök: Zsikin Béla, ellenőrök: Spevák Mátyas, Léczel István és Somogyváry Géza.

NYUGTÁZÁS

A szentesi nyomorgó gyermekek felségélyezésére indított gyűjtés alkalmával adakoztak: 5 dollárt adtak Özv. Kovácsné, Kósa Mária, Kósa Mihály, N. N. és Fekete János, 2 dollár 50 centet Répa Julán, a Márton Balázs, 2 dollárt Alex Révay, Váczy Sándor Fekete Ferenc és Mike Káso, 1 dollárt adtak Csoska Gábor, Medgyessy Lajos, Kása Imre, T. Szabó Ferenc, Mrs. Anna Györy, N. N. és Székely Lajos. A gyűjtés eredménye \$75.00.

A nemesszívű gyűjtőknek ez uton mond őszinte köszönetet Szentes Város elhagyott gyermekei nevében
Székely Lajosné, gyűjtő.
ELMARADT FOOTBALL MÉRKŐZÉS
A Magyar Athletikai Club csapatának a Sealdinavok csapatával december 12-ikén kitűzött mérkőzését közbejött akadályok miatt nem lehetett megtartani.
Legközelebbi, lapszámunkban közölni fogjuk a mérkőzés helyét és idejét. A december 12-ikére már megváltott jegyek az újabb mérkőzésre is érvényesek lesznek.

Telefon: Cedar 3366. Lakás telefon: Market 3028-R.
Demchák Géza
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
2225 W. JEFFERSON AVE. DETROIT, MICH.

ELLENŐRZIK A MEGSZÁLLOTT TERÜLETRŐL ÉRKEZŐKET

Budapestről jelentik: A hivatalos lap közli a kormányrendeletét a megszállott területekről...

takat, a kiknek számára előzetes alkalmaztatási rendeletet adtak és azért jönnek, hogy állásukat elfoglalják.

KOLOZSVÁROTT LETARTÓZTATTÁK KUN BÉLA NŐVÉRÉT.

Debrecenből jelentik: A Kolozsvárról kiutasított menekültek elmondják, hogy Kolozsvárnak nagy szénádjója volt...

Nuga-Tone

ERŐS, KITARTÓ IDEGEKET, GAZDAG, VERES VÉRT ERŐS FÉRFIAKAT ÉS ASSZONYOKAT TEREMT.

A test minden szerve és működése az erős idegtől függ, mert ezek egészséget és életet jelentenek.

MINDENNAP MEGTÖRTÉNIK

Budapestről jelentik: Klein Menyhért kerepesi-úti fűszereshez beállított három ember...

EZEK A MAGYAR HAZAFIAK NEM "MENEKÜLTEK".

Poszony, nov. 2. A szlovenszói teljhatalmu miniszter a belügyminiszterrel egyetértéssel...

KÉT HALÁLÓS ÍTÉLET NAGYVÁRADON

A Damian-ügynökség jelenti a halálra ítélt személyeket...

PRÁGA VÁROS MEGVESZI A MÁLTAI LOVAGREND BIRTOKÁT

Prágából jelentik: A városi tanács tárgyalásokat folytat a motoli birtok megvásárlásáról...

A NYUGATMAGYARORSZÁGI KÉRDÉS

Budapestről jelentik: A nyugatmagyarországi képviselők egy része manifesztaumot bocsátott ki...

KÉT HALÁLÓS ÍTÉLET NAGYVÁRADON

A Damian-ügynökség jelenti a halálra ítélt személyeket...

PRÁGA VÁROS MEGVESZI A MÁLTAI LOVAGREND BIRTOKÁT

Prágából jelentik: A városi tanács tárgyalásokat folytat a motoli birtok megvásárlásáról...

CUNARD LINE

SAXONIA 20,000 tonnás Hamburgba menő legnagyobb hajó. JANUÁR HÓ 18-ÁN KABINJEGY \$150.00 HARMADIK OSZTÁLY \$125.00

Nagyváradról: A nagyváraditelt államellenes lázítás büntetése miatt...

CUNARD ANCHOR LINE

CALABRIA személyszállító hajó INDUL DECEMBER 28-IKÁN DUBROVNIK ÉS TRIESTBE.

CUNARD LINE CSAK 9 NAP

Hamburg, Passau és Bécs Anglián keresztül Aquitania gőzös INDUL JANUÁR 25-IKÉN

PUHA SZÉN tonnáként \$12.00 rögtöni szállításra eladó. R. G. SWEITZER 603 SOLVAY AVENUE. Tel. Cedar 3417.

HÁNY KOMMUNISTA-ÜGY VAN? A budapesti ügyészség most készítette el az eddig folyamatban lévő kommunista perekről az összegző kimutatást.

Szende Ferenc itt az egyedül ZENETANÁR ki szakértelmével és biztos sikerrel ZONGORA ÉS HEGEDŰ leckét ad. Címe: PROF. F. SZENDE 2207 W. Jefferson Ave. Tel.: Cedar 3483

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC. December 30-án és Február 19-én INDUL NEW YORKKÖZÉ, BREMABA S. S. SUSQUEHANNA

CUNARD LINE PANNONIA személyszállító hajó indul JANUÁR 22-IKÉN DUBROVNIK ÉS TRIESTBE HARMADOSZTÁLYUJEGY \$125.00

Winnon azonban tovább folytatta a megváltást: — A tolvaj elköszön, aki odahint áll, az aranyát apodikonként adta le...

— Egy eszmény fel volt borítva. Igen az egybevége. Tehát három személyt lopott itt meg. Egy a praxer-mann, akit végigvittek az ördög és még más kettő, akiket én nem ismertem. Kifürkésztem a nyomát, hogy utána mehessenek és akkor...

— És most fehér testvérem bizarrul a koffer meg akörny vizsgálatát micsoda abban még valami, amit még nem találtunk meg? — Igen, azért jöttem ide, mert jött jón a sheriff és lefoghatják.

— Akkor természetesen a leggyorsabban indulunk kell és a legrovidebb úton förtélek. A legkégyelmesebb az északi Piat-tónél vezet mindig, de annyi kanyarulatot tesz, hogy csaknem kétszer annyi ideig tart, mint a másik, mely nagyon farszító és nagy helyismeretet igényel.

— Van oka Shatterhand testvéremnek, hogy pártját fogja ennek a sápadt arcnak? — Igen, majd megtudod. — Erre Hillernérel és fiaórol beszéltem neki és pedig, hogy e két személyt iránt az érdeklődését fokozzam, valamivel részlete-

— A másik papirusson egy látszó szelvény volt ottzer dollárról, melyet Frank Shoppard állított ki és Reiter Emili fozandott el. — A harmadik papirusz pontos érdekes volt és a rajta levő sorok a következőleg hangzódtak: — Vallomás.

— Van oka Shatterhand testvéremnek, hogy pártját fogja ennek a sápadt arcnak? — Igen, majd megtudod. — Erre Hillernérel és fiaórol beszéltem neki és pedig, hogy e két személyt iránt az érdeklődését fokozzam, valamivel részlete-

Elfogták a Babarczy-féle különítményt

AZ "EST" NOV. 16 IKI SZÁMÁNAK TUDÓSÍTÁSA, A MELYBEN A LEGÉR-DEKESEBB ÉS LEGJELLEMZŐBB AZ A SZEMMEL LÁTHATÓ TÖREKVES, AMIVEL A "NEMZETI HADSEREG" ÁRTATLANSÁGÁT IGYEKSZIK BIZONYÍTANI, BRÖSEN HANGSULYOZVAN, HOGY A VÉGRE LEFÜLELT TISZTIBETYAROK CSAK OLYAN "ÁLLÍTÓLAGOS" TISZTEK, A KÜLÖNÍTMÉNYEK "ÁLLÍTÓLAGOS" KÜLÖNÍTMÉNYEK, A MIT EDDIG CSODALATOSKÉPPEN SENKI, MEG A "NEMZETI HADSEREG" SZEPLŐTLEN HIRNEVÉRE ANNYIRA FELTÉKENY "VALÓDI" KÜLÖNÍTMÉNYEK SEM VETTEK ÉSZRE.

A rendőrgyilkosság ügyében a budapesti rendőrség teljes apparátussal tovább folytatta a nyomozást. Egész szombat éjjel tápon voltak, a kutatás vasárnap is folyt. Ma délelőtti a rendőrség emberei a temetőbe mentek, hogy halotti társukat utolsó útjára elkísérjék. Csak a kegyelet tudta megállítani egy pillanatra azt a kibírtetlen munkát, melyet ez a nagy feladat ró a nyomozó hatóságok elé.

A vizsgálat nem állhatott meg a főváros falain belül, hanem kiterjedt már az egész országra. A helygimnázium a katonasággal együtt az egész ország területére nagy razzákat rendelt el. Főváros határaitól dolgoznak mindenütt. Az igazgatóságoknak nem szakadt vége és ilyen remélik, hogy egyetlen egy bűnös sem fog megmenekülni.

A mai nap nagy eseménye szintén a vidéki kutatások eredménye. Elfogták báró Babarczy Jenőt, az állítólagos különítmény parancsnokát Adonyban. Rögton megállapították, hogy nem katonai, a katonai ruhát jogtalanul viselte. A rendőrség megállapítása szerint ebben a csunya ügyben a legártatlanabbul a nemzeti hadsereg szemre-

dett. A mint egy olyan embert elfogtak, akinek a bűnlajstroma hossza nyúlt és kutatói kezdek kiderítik, azonnal kiderült, hogy vagy sohasem volt katonai, vagy pedig már régen leszerelt.

Tizenhatan vettek részt a rendőrgyilkosságban.

A rendőrkapitánysággal kapcsolatosan sokféle híresztelés látott napvilágot és ezért felkerestük Marinovich Jenő főkapitány helyettesét, a büntető osztály vezetőjét, aki az egész országban keresünk, és egy Mészáros nevű társa. Egyik sem menekülhet meg. A Britanniában elfogottak ügyeit alaposan átvizsgáltuk és közülük három szabadlátra helyeztünk, mert kiderült rólok, hogy sem a rendőrgyilkosság, hanem az azelőtt lekövetett bűneseményekben nem vettek részt. A többi valamennyi a tolonháza került, mert magartarsuk gyanus. A panaszosok jelentkeznek és sok fontos megmentőnek árulnak el.

hogy a megszökött bűnösök rövid időn belül hozzájuk fognak kerülni.

— Sokkal nagyobb probléma annak a megoldása, hogy ki felelőse a tényleg a rendőrt. Az elfogott gyanúsítottak ebben a tekintetben teljesen tagadnak, de természetesen az eredményhez más uton is eljuthatunk. Az a fontos, hogy valamennyien itt együtt legyenek és akkor a tényleg tetteseket már könnyebb lesz kiválasztani. A gyilkosok között vezetőszerepet töltött be Szesvics, akit az egész országban keresünk, és egy Mészáros nevű társa. Egyik sem menekülhet meg. A Britanniában elfogottak ügyeit alaposan átvizsgáltuk és közülük három szabadlátra helyeztünk, mert kiderült rólok, hogy sem a rendőrgyilkosság, hanem az azelőtt lekövetett bűneseményekben nem vettek részt. A többi valamennyi a tolonháza került, mert magartarsuk gyanus. A panaszosok jelentkeznek és sok fontos megmentőnek árulnak el.

Babarczy elfogatása.

A rendőrség mindjárt kezdetben az állítólagos báró Babarczy után kezdett kutatni, mert minden nyom feljé vezetett. — Babarczy azonban elhítt. Erre az egész országban körözni kezdtek és ez a munka eredménytelis jött. Tegnap Adonyban elfogta a esendőrség három társával együtt.

Az adonyi esendőrség három nappal ezelőtt kapta meg a budapesti főkapitányság átiratát, amelyben figyelmeztették a esendőroket, hogy valószínűleg az ő vidékükre fognak néhányan menekülni az adonyi szádból és ezért minden embert erőlyesen ellenőrizzenek. A esendőrok két

nappal azután egy gyanus társaságra bukkantak. Négyen voltak, valamennyien civilben. Először csak figyeltek őket s akkor láták, hogy folyton a határban kóborognak és minden cél nélkül járkálnak. Erre igazolásra szólították fel őket. Az egyik, aki a társaság vezetőjének mutatkozott, Bogáti nevet mondott és megmutatta az igazolványait. Az igazolvány alatt az adonyi százból pécsettje volt és így rögton gyanusnak találták. A többi elmondotta, hogy őket Bíró Bélának, Rumbold Atillának s Peringer Józsefnek hívják. Azt állították magukról, hogy Bíró tartalékos hadapród őrmester, Rumbold tartalékos főhadnagy Peringer pedig alhadnagy.

A esendőrség rögton érintkezésbe lépett a főkapitánysággal, ahonnan azt a választ kapták, hogy mind a négy gyanus egyénit hozzák be és itt majd tisztázzák kitéllüket. A társaság ma hajnalban érkezett meg.

Az ügyeletes rendőrtanácsos először az állítólagos Bogáti kezde kihallgatni Bogáti nem fedte kitéllét, hanem mindenféle mesével állott elő. Azután elküldötték a többiét és Bíró Béla lával próbálkoztak. Ez a munka már nagyobb sikerrel járt. Bíró Béla elárulta, hogy az állítólagos Bogáti nem más, mint báró Babarczy Jenő, aki a Britanniában szállóban az állítólagos különítményt vezette. Bíró pedig az a rendőrorrmester, aki a bárónak állandó testőre, titkárja, és jobb keze volt és akit a rendőrség ez okok miatt a rendőrgyilkossággal kapcsolatban az egész országban köröz.

Mikor a leleplezés megtörtént, utána már a többiek sem tagadtak. A másik kettő, Rumbold Atilla állítólagos tartalékos főhadnagy, Peringer József állítólagos alhadnagy.

A rendőrség Babarczy és társainak részletes tárgyalását délután fogja megkezdeni. Egyelőre őrizetbe vették őket.

Kmettyt letartóztatták.

Kmetty Károly állítólagos főhadnagyot, mint ismeret, több rendbeli szarolással s egyéb bűneseményekkel vádolják. A kihallgatás egész vasárnap tartott és amny bizonyíték gyűll össze ellene, hogy este hét órakor a rendőrség előzetes letartóztatás-

Szatmáry

közkedvelt patikája

W. Jefferson
West End
utcák
sarkán van

Oda menjen, ha
gyógyszerre és
tanácsra van
szüksége

ÉLŐ DISZNÓK

Állandóan kaphatók mostantól kezdve március 1-ig. A lehető legjutányosabb árak mellett szállítunk a város bármely részébe.

W. J. Stephenson & Sons
20 SALINA AVENUE

gálat kiderítette, hogy a koferrnek egész felidig őv barátja volt melyet most kihuztam, azin kintáruk tükros tartalmát, mely állkriszoból, furdoból, rozslakból és más szeszamokból állott. Egy vösböck, mely oly keskeny volt, hogy véscsök is lehetett használni a hegye le volt főrve, Winnecon figyelmesen megérezte a főrös helyét és kérdé:

— A sárga arcvok abban a szobában sem találhatk nyomot, ahol a mnggátek voltak?

— Nem, a hegyeskölyveket sem.

— Vezessenek oda bennünk!

Az utatvonat az az első föltétele mentünk a Watter szobájába, mely mint az enyém, sarok szoba volt. Itt több és jobb butor is volt, mint odáit. A szekrény nyitva volt. A még odasavart láda benne állt. Winnecon belerögzött és nyitva a nyitott fedelét a pártókön jászta.

— Az mind hába való, mondá Watter. En megam nyitva van ki először és a kulcs nem volt kint a szobakból.

Winnecon most a szekrény mögé nyitva kezével és ott keresgél.

— Uff! Kiderítta, miközben felgyeresesedett és egy kis, éles vasdarabot mutatott. Ez a szekrény nem a fal mellett volt, hanem az ajtónál.

— Az igaz, mondá a vendéglős álmálkoltva, mert a szekrény az ajtó oly fölkötés-

sen eltakarta, mint az enyém mellett levő szobában; Winnecon tehát nem láthatta.

— Nyissák ki a szobát, amelybe ez az ajtó vezet — parancsoló Winnecon. — A szekrény hátsó falát onnan bontották ki és mivel a tolvajnak nem volt kulcsa, a szekrénynek a fedél csuklót szőrölte le. Mikor ismét a csavarokkal odaerősítette, a véső hegye lefőrött és azt meg is találtam itt. A csavarokat nem egészen, hanem csak félig erősíté újra meg, azt mindjárt éreztém, mikor belenyultam.

— Ez bámulatos, valóban bámulatos — kiáltott a sheriff.

A vendégfős az utóbbit szeliden oldalba-bökte és szívesen hallott cébzással mondta neki:

— Nos, mit gondol most az ön okosságáról, Mr. Watter. Kicsoda most az igazi semmi, amivel annyira dobálózott? Ki is volt hát oly égvigyi, hogy a praver-mannal annyira leitta magát, hogy részegségre állniban nem hallotta a zajt, mely itt elkerülhetetlen volt. Ön, mt. Shatterhand miatt el akarja hagyni a házamat, melynek jó hírnevét csak az ön ostobasága hozta szégyenbe. Mehet, amokt tetszik, mert ilyen vendégekre nincs semmi szükségem, értette?

— A megkápált ember nem szólt semmit.

ba helyezte, Kmettyről különben kiderült, hogy egy előkelő családba befurakodott s egy leány-nak udvarolt. Azt mondtta magáról, hogy gépészmérnök, holott kiderült, hogy csak négy polgárit végzett, az utolsó esztendőben kiesapták az iskolából. Annak a részvénytársaságnak a vezérigazgatójaképpen szerepelt, a melytől az automobil zsarolta. A familia ugy leplezte le a szél-hámot, hogy Kmetty eldiesekedett volt előtte, hogy a Dunán-tulon rengeteg rablást és gyilkosságot követett el. Elmondotta, hogy Tabon, mint hóhér szerepelt. A családapa jól tudta, hogy a hatóságok keresik az előző zürzavarban előfordult gyilkosságok tetteseit és a henegecsék következtében tudakozódni kezdett utána. Megtudta viselt dolgait és a familiából kiutastotta. Rengeteg zsarolást, személyes szabadság megsértéséért indult meg ellene az eljárás.

Ezzel egyidejűleg a rendőrség

azon fáradozik, hogy Zólyomi Zsebka Kálmán viselt dolgait is megállapítsa és bűnlajstromát összeállítsa. Ellene is van már számos komoly bizonyíték.

A rendőrség eddig tíz egyént vett őrizetbe. Egy-két kivételével a Britanniában elfogott valamennyi egyén elen megindult az eljárás.

Egyes lapok azt írták, hogy egy esomé nő van a rendőrség keze között, akik a rablóbanda számára dolgoztak. Ez nem fedti a valóságot, a tény az, hogy eddig esupán egy nő tartanak őrizetben és ezt Lénárt Vilmosné Britti Rózsának hívják, aki összeköttetésben volt a Britanniá emberével és azt hiszik, hogy egy pár zsarolásban tevékeny része volt.

Kihallgatás a megsérült rendőr lakásán.

A nyomozást nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy Miklós rendőrelőnök nagyon beteg,

Forgalmi
tőke
 több mint
\$125,000,000

Takarékoskodjék vagy szorgáljon. Melyiket teszi Ön? Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szorgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat. Kezdje meg a Takarékoskodat most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

THE PEOPLES STATE BANK

a Federal Reserve Bank tagja.

— Az igaz, mondá a vendéglős álmálkoltva, mert a szekrény az ajtó oly fölkötés-

— Az mind hába való, mondá Watter. En megam nyitva van ki először és a kulcs nem volt kint a szobakból.

Winnecon most a szekrény mögé nyitva kezével és ott keresgél.

— Uff! Kiderítta, miközben felgyeresesedett és egy kis, éles vasdarabot mutatott. Ez a szekrény nem a fal mellett volt, hanem az ajtónál.

— Az igaz, mondá a vendéglős álmálkoltva, mert a szekrény az ajtó oly fölkötés-

nézve tehát nagyon fontos és a másik kettő még fontosabb lehet.

— Ezek a helyek az utat jözik, ahová fel fogunk menni.

— Oda is fel mennünk — kérdem egyszerűen, mintha tudtam volna, hogy ezt a hónapokig tartó veszedelmes lovag-lást fogjuk megemlíteni.

— Igen, feléle Winnecon. Vörös testvérnek nem volt ideje, hogy mnggáteket szerezzen a keletre való utazáshoz. Utközben megfordult: mert megtudta, hogy a erovok harrossan a sósónok ellen a harrv-makját kiálták.

— Gondolhann, hogy azt fogják tenni. Enne szavainak vártamam kellett jónak, de a esodálkozás legesekélyobh-jele nélkül kérdézte:

— Felér testvérem tudta ezt.

— Igen, a sósónok hat erovt megöltök, akiket meg kell bosszúlnok. Ezt itt egy sgvawól tudom, ahine a fejje szintén ott volt és aki a kikerésza-erovok főagykától levél kapott.

— Uff! Winneconnak és Old Shatterhandnak egyosan indultni kell, hogy a barátságukat, a sósónokát támogatassák. Más ellenségeskedések is történtek közöttük, mint ez a gyilkosság. Yalcompi Toma ezért elhírt a vörös férfiak ana szokásaitól, hogy mindjárt a megfőrött dolog után,

mutatása esctén a gyilkosságot azonnal és minden bonakodás nélkül bevallom. Reiter Emil, Steelsville.

Az aláírt kelet nem egészen egy esztendőre nyúlt vissza. A tettes neve, zenetamitóra, arra az öreg, kedves kántorra emlékeztetett, aki kinyomatta motettámat. Fia Amerikába ment és Reiter Emilnek hívják. Ez természetes, csak véletlen volt és egyetlen egy ok sem forgott fenn, azt feltételezni, hogy e sorok írója ama kántornak a fia és nem más Reiter Emil.

Mi bírta őt arra, hogy ezt az irásos valómást leírja? És mi oka volt annak, akiknek a számára leírta, hogy ezt magának adassa és eltegye anélkül, hogy a gyilkosságát fejleltesse? A jelenlegi tulajdonos, tehát a praver-mann ez a személy? Ha ő volt az, a szándéka bizonyára nem volt jó. Reiter Emilnek ezt a látásra szóló váltót nem azért kellett elfogadnia, hogy a tanu hallgatását megvásárolja, de akkor azt is kellett feltételezni, hogy a kiállító Frank Sheppard és a praver-mann egy és ugyanaz a személy; az iratárust pedig másképen hívták, legalább most.

Winnecon fűrészszőleg nézett rám. Mikor a három iratot zsebre dugtam.

— Megtartjuk?

— Igen, feleltem, az egyi kaz utirányt foglalja magába a Finding holchoz, ránk

— Nos, mit gondol most az ön okosságáról, Mr. Watter. Kicsoda most az igazi semmi, amivel annyira dobálózott? Ki is volt hát oly égvigyi, hogy a praver-mannal annyira leitta magát, hogy részegségre állniban nem hallotta a zajt, mely itt elkerülhetetlen volt. Ön, mt. Shatterhand miatt el akarja hagyni a házamat, melynek jó hírnevét csak az ön ostobasága hozta szégyenbe. Mehet, amokt tetszik, mert ilyen vendégekre nincs semmi szükségem, értette?

— A megkápált ember nem szólt semmit.

— Ez bámulatos, valóban bámulatos — kiáltott a sheriff.

A vendégfős az utóbbit szeliden oldalba-bökte és szívesen hallott cébzással mondta neki:

— Nos, mit gondol most az ön okosságáról, Mr. Watter. Kicsoda most az igazi semmi, amivel annyira dobálózott? Ki is volt hát oly égvigyi, hogy a praver-mannal annyira leitta magát, hogy részegségre állniban nem hallotta a zajt, mely itt elkerülhetetlen volt. Ön, mt. Shatterhand miatt el akarja hagyni a házamat, melynek jó hírnevét csak az ön ostobasága hozta szégyenbe. Mehet, amokt tetszik, mert ilyen vendégekre nincs semmi szükségem, értette?

— A megkápált ember nem szólt semmit.

Winnecon fűrészszőleg nézett rám. Mikor a három iratot zsebre dugtam.

— Megtartjuk?

— Igen, feleltem, az egyi kaz utirányt foglalja magába a Finding holchoz, ránk

HÉJJAS IVÁN LE VOLT TARTÓZTATVA!

Budapest nov. 15. Ismeretes, hogy a meggyilkolt Landau Adolf családját Kiss és Becker detektívek még azután is zsarolták, miután a tiszti gyilkosok áldozata holtan feküdt a kelenföldi lakatany egyik cellájában. A rendőrség mind a két detektív ellen elfogási parancsot adott ki, eddig azonban nem sikerült őket letartóztatnia. A rendőrségnek még a Britannia-szálló "megszállása" előtt tudomására jutott, hogy Becker detektívét Héjjas Iván rejtegeti szobájában. A múlt héten, szombatról vasárnapra virradó éjszaka, az Ostenburg különítmény géppuskás százada, továbbá negyven gyalogos és lovasrendőr vette körül a Britannia-szállót. A rendőrök Barta rendőrtanácsos vezette, akit Prónayék, azért, mert a gyilkosok ellen a főkapitányságon vizsgálatot vezetett, el akartak tenni láb alól. Az Ostenburg különítmény katonái és a rendőrök behatoltak Héjjas Britannia-beli szobájába, ahol a főhadnagy társaságában ott találták Becker detektívét.

Barta rendőrtanácsos át akarta adni Héjjas védenet a detektívnek, Héjjas azonban kijelentette, hogy fegyveresen fog ellenállni. A rendőrök mindennek dacára lefogták Becker de-

tektívét és Barta rendőrtanácsos parancsára megbilincselték. Héjjas és emberei, amikor katonák és a rendőrök a megkötözött Beckerrel a szálló halljába érték, követelték, hogy Barta becsássa szabadon a keresett gazembert. Barta rendőrtanácsos Héjjas felé fordulva, így szólt:

— Önt is letartóztatom, mert Ön a legnagyobb bűnös Magyarországon szerencsétlenségében. A főhadnagy 12 nékül nem juttatunk volna odáig, ahol most vagyunk.

Horthy parancsára másnap reggel szabadon bocsátották Héjjas Ivánt, Becker azonban továbbra is a főkapitányságon maradt, de néhány nap múlva átvitték az ügyészségre.

Héjjas letartóztatásáról egyetlen budapesti lap sem emlékezett meg, csupán a Pesti Hírlap közölte, két kérdőjellel, a tömeggyilkos letartóztatását és az akkori éjszaka történetéről (Héjjas letartóztatását elhallgatva) az Uj Nemzedék irt csak néhány soros tudósítást, természetesen csak szombati számában, amikor Héjjas megengedte barátjának, Komaromi Jánosnak, az Uj Nemzedék munkatársának, hogy ezt a "szenciót" Iván barátja nevének elhallgatásával megemlíthesse.

rancsnoka. A Britannia szállóban és a főváros területén mindössze negyvenötön voltak, a többiek kint tartózkodtak az Elhmann telepen.

A zsarolásokról, emberkínzásokról és egyéb dolgokról semmit sem tud, nem is volt szükség a csapatnak a zsarolásra, mert a különítményt önkéntes adományokból tartották fenn. Az adományokat a budapesti kereskedők és más jómódú emberek szolgáltatták.

Babarey és társainak vallomása alapján megállapították, hogy Weisz Nánán budapesti kereskedő 150 ezer és egy Guttmann nevű kereskedő pedig 20 ezer koronát adott. A rendőrség párhuzamosan a Babareyék kihallgatásával kihallgatta Weisz Nánánt és Guttmant, akik azonban egészen máskeppen adták elő a dolgot.

Becsejték őket a Britannia-ban és kintzák, gyötörték, kényszerítették őket az önkéntes adományok lefizetésére.

Babarey, akiről megállapították, hogy tényleg ez a neve és tényleg báró s a Bogáthy név, amelyen gyakran szerepelt, áll nev volt, tagadja, hogy ezekről a zsarolásokról tudott volna. Ma délelőtt feltizenkét órakor Vigh Péla dr. fogalmazó előtt újból kihallgatásra vezették elő. Négy szüroyos esendő hozta be a magas termetű, szürös szemű férfit a kihallgatási szobába.

Biro Béla kihallgatásakor kiderült, hogy ő Babarey titkára volt, aki mindig közvetlen közelében tartózkodott és ő volt az, aki az önkéntes adományok gyűjtésének akcióját megszervezte. Kihallgatása során már az este folyamán több próbát tett bevallott és már ezek is elegendő okot szolgáltatottak további fogvatartására és bűnösségének beigazolására. Ma újra kihallgatják őt is.

ELFOGták A BABARCY-FÉLE KÜLÖNÍTMÉNYT

(Folytatás a 6-ik oldalról)

Síteni nem lehet. Miután a rendőrség hamarosan be akarja fejezni a nyomozást, úgy határoztak, hogy automobilon a lakására mennek és ott fogják kihallgatni. A rendőrök magukkal viszik Zólyomi-Zsebka Kálmán'szembesíteni fogják Miklóssal. — Az a gyamu, hogy ő volt az, aki az atrocitásokat elkövette és tevékeny részt vett a gyilkosságban.

Zólyomi Zsebkát felismerte Miklós rendőrelőnök.

Délben 12 órakor vitték ki erős fedezettel Zólyomi Zsebkát Miklós rendőrelőnök Örmölyög-utcai lakására, aki tudvaleg ott beteg fekszik. Miklós azonban felismerte Zólyomi Zsebkában azoknak egyikét, akik a Köruton Einzig nyomozást bántalmazták, később pedig a rendőrgyilkosok társaságában volt. — Zólyomit nagy fedezettel visszakísérték a főkapitányságra.

Jelentkeznek a károsultak.

ménynek tényleg ő volt a pa-

A károsultak jelentkezése tovább tart. A rendőrség kéri is mindazokat, akiknek valami információban részüik volt, hogy a főkapitányság II. emelet 183-ik számú szobájában jelentkezzenek, viszont azok is menjenek a főkapitányságra, akik a Britannia-szállóban történt dolgokról bármit is tudnak.

A belügyminisztérium által elrendelt razzia az egész országban tartanak, úgy a esendőrség mint a rendőrség és a katonaság talpon van. Komolyabb eredményről eddig értesítés nem érkezett.

"ÖNKÉNTES ADOMÁNYOK" A BRITANNIÁNAK.

— A "Magyarország" nov 16-iki számából. —

Tegnap este nyolc órakor kezdődött meg a főkapitányságon a Dunaadony határában letartóztatott báró Babarey Jenőnek, Biro Bélának, Rumbold Atillának és Peringer Józsefnek kihallgatása. A kihallgatás a késő éjszaki órákig tartott és délelőtt folytatódott. Babarey lényegileg beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy az ötszáz emberből álló különí-

A BRITANNIA VASKAZETTÁJA.

Tegnap éjszaka a rendőrség katonaság bevonásával az összes kerületekre kiterjedő nagy razzia-t tartott a fővárosban. A razzianak, amelyet Czibor Ferenc, detektív főnök nyitott meg, nagy eredménye van. Sikerült elfogni Pelion Oszkárt, az Elhmann különítmény számvévjét és pénz tárosát. Megtalálták nála annak a vaskazettának a kulcsát, amelyet a Britannia-ból hoztak el és eddig nem tudtak fonyítani. A mai nap folyamán a kazettát is felnyitják és megállapítják, hogy mennyi maradt meg a begyűlt "adományokból."

Peliont már az éjszaka folyamán kihallgatták. Elmondotta, hogy Soltra meggyilkolásának éjszakáján ő is a Britannia-ban aludt és emlékszik rá, hogy hajnal felé nagy mozgolódás támadt és hallotta, hogy parancsokat is osztogatnak, de nem tudja, hogy ki kommandírozott, mert a főcéntek után a szobáját nem hagyta el és csak reggel értesült arról hogy egy rendőrt az utcán meggyilkoltak.

Értesülésünk szerint az eddig őrizetbe vettek közül többeket szabadon fogtak bocsátani.

Vannak közöttük ugyanis sokan olyanok, akiknek minden bűnük csupán az, hogy nem volt megfelelő igazolványuk.

Szabadon fogják bocsátani Parkasné is. Ő ellene az a vád, hogy a Britannia csoport nála rendezett be irodát és gyakran jöttek össze a lakásán. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy nem tudott a Britanniasok üzeméről.

Babarey kihallgatása egy óra-
kor ért véget. A kihallgatásról
tízoldalas jegyzőkönyvet vett fel
dr. Vigh Béla, rendőrfogalmazó,
aki a kihallgatás befejezte után
azonnal jelentést tett Horváth
tanácsosnak. Amennyiben a Ba-
barcy kihallgatása teljesen véget
ért, a szembesítésekre kerül ma
a sor.

Babarey vallomásában nagy-
ban megismételte a tegnapi mon-
dottakat és nem változtatott a
tegnapi álláspontján semmit se,
az összes eseményektől távoláll-
nak tünteti fel magát, hogy a
zsarolások és kínzások az ő tu-
domása nélkül történtek, úgy-
színtén az önkéntes adományok
kicsikarása is. Részletesen el-
mondotta, hogy szökött meg a

MIT VESZ SZERETTEINEK KARÁCSONYRA? Megkezdődött a Karácsonyi vásár!

Gyerekek részére a legszebb játékokat, felnőttek részére a leghasznosabb Karácsonyi ajándékokat a Gunsberg-féle butorüzletben kaphatja. Tartós játékokból jutányos áron a legnagyobb választékot itt találhatja és itt kapja meg azokat az ajándékokat is, a miknek felnőttek a legjobban örülnek.

KÜLÖNÖS KEDVEZMÉNY

\$50.00 karácsonyi ajándék!

A 125 dolláros Pathe Fonográf ára rövid ideig csak \$100, a mihez ingyen kap 25 dollár ára Pathe lemezt. 50 dollárt takarít meg tehát az, aki most szerzi be ezt a nagyszerű fonográfot, melyvel az egész családnak olyan nagy örömet szerezhet.

A Pathe Fonográfok gyémánttűvel vannak ellátva, melyeket soha nem kell kicserélni és mely a legtisztábban adja vissza az emberi hangot és a zenét.

LEPJE MEG CSALÁDJÁT KARÁCSONYRA TARTÓS ÉRTÉKŰ S KEDVES AJÁNDÉKKAL.

<p>Asztali hamutartók Tömör sárgarézből ..... 90c</p> <p>Vannak azután üveg hamutartók, sárgaréz foglalatban, garantált nikkel és vörös réz dóbányakészletek, melyek egy nagy tálcából, szivartartóból, gyufatartóból, szivarvágóból és hamutartóból állanak. Áruk ..... \$5.49</p>	<p>Kitömött medve Teddy Bearok, 3 nagyságban kaphatók. A legjobb anyagból. Áruk ..... \$1.19 felfebbb</p>	<p>Takarékperselyek melyekkel takarékoskodásra szoktathatja a gyermekeket. Nem lehet kinyitni, mielőtt 10 dollár össze nem jött benne. Áruk ..... \$1.89</p>	<p>Sineken szaladó vonat 61 féle nagyságban. Árú csak ..... \$1.49 és felfebbb</p>
<p>Hintalovak minden nagyságban. Rendkívüli örömet okoz az apróságoknak ezekkel a tartós játékokkal. El van látva zablával, kengyelvel. — Vastag sörény és hosszú fark. Árú ..... \$9.75 és felfebbb</p>	<p>Dohányzó állványok Mahagoni kivitelben, üvegtányérral. Karácsonyi leszállított ára .. \$1.59</p>	<p>Velocipedek Gyök részére. A Columbia Bicycle Co. készíti ezeket a kiváló minőségű vastag gumival ellátott veresre zomancozott, nikkelezett velocipedeket. Igazítható kormány. Árú ..... \$18.75 és felfebbb</p>	

Nagy választékunk van ezeken kívül csinosan felöltöztetett babákból, babaágyakból, hintákból, játékszereknek-ből és iltózo asztalkákból, kis konyhaszekrényekből, melybe apró fehérre zomancozott edényeket lehet berakni, babadi-ványokból bőrhuzattal feketé, barna vagy veres színben, vannak veres hintaszékeknek gyerekek részére, gyékényint-taszékek, gyermekasztalok 5 nagyságban, veres, természetes zöld vagy aranytölgy kivitelben, gyerekeknek való tölgy legördíthető fedeli íróasztalok és hozzávaló székek, baba-kocsikból minden nagyságban és kivitelben.

Van ezeken kívül száz más gyönyörű szép játék a gyerekek részére. Látogassa meg ajándékosztályunkat és hozza magával a gyerekeket is. Szívesen fogjuk látni, akár vesz, akár nem.

Hitelképes
egyének
üzletünk-
ben
vásárolhat-
nak
részletfize-
tésre is.

Gunsberg Bros
FURNITURE, STOVES, CARPETS
-AND HARDWARE
2231 W. JEFFERSON

Üzletünk
hétfőn
szerdán
és
szombaton
este is
nyitva
van.

KARÁCSONYI

ajándék gyanánt szolgáló cipőkben és mindenféle papucskokban

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKOT

a Delray legnagyobb és az egyedüli kizárólagos magyar cipő üzletében találhatja.

Allandó nagy választék úgy női, mint férfi és gyermek cipőkben.

ÜZLETEMBEN KAPHAT JÓMINŐ-SÉGŰ CIPŐKET \$5-TÓL FELFELE.

Féder Lipót

2296 W. JEFFERSON AVE.   DETROIT, MICH.

katonai egyenruhában és utközben szerezte a most rajta levő ruhát.

Kihallgatása után négy szüroyos rendőr kísérte vissza az őrszobára.

BABARCY BÁRÓ NEM SZÁZADOS.

A Britannia-ban történt atrocitások és "zsarolások ügyében a főkapitányságon folytatják a kihallgatásokat. A Babarey különítmény vezetőjét, Babarey bárót Vigh Béla dr. rendőrfogalmazó hallgatta ki és elrendelte előzetes letartóztatását. A kihallgatás folyamán kiderült, hogy a Babarey név valódi név, de nem tényleges százados, hanem az Apáti Józsefkezelőség kirendeltségénél volt mint állami őr-pán alkalmazásban és a földmivélségi minisztérium létszámá-mába tartozott. Negyvenötendős, nő, az anyja gróf Forgách-Mária, Babarey tagadja a terhő-ről bűnöslekményeket.

Nem akar semmit sem beismer-ni, ugyanúgy tagadnak a vele el-fogott társai is Biro Béla kivé-telével.

Biro Béla annyit vall be, hogy testőre volt Babarey bárónak, de a bűnöslekményekről nem tud semmit.

A rendőrgyilkosságról egyáltalán nem akar hallani. A főkapitányságon újabb szembesítések voltak. Egy tollkereskedőt, egy-
korunkaárust, egy takarítót és
egy munkást szembesítettek az
őrizetbe vett egyénekekkel. Töb-
ben felismerték Stanga Lajost,
Székely Jánost, Biro Sándort és
Rumbold Atillát.

Horváth Antal rendőrtanácsos
a rendőrségi nyomozás vezetője
munkatársunk előtt a következő
ket mondotta:

— A legutóbbi vallomások és
a felvett jegyzőkönyvek alapján
a rendőrség több gyilkost és a
zsarolásokban és kínzásokban
részt vett személyt keres az or-
szág egész területén. A sok jegy-
zőkönyv és panasz egyeztetése
annak megállapítására vezetett,
hogy többen elmenekültek a fő-
városból, akik jelentékeny szere-
pet játszottak a történetekben.

Babarey ma délelőtti részletes
vallomását meg nem volna idő-
szerű és hasznos a maga teljes
egészében a nyilvánosság elé jut-
tatni. Mindössze annyit monda-
tok, hogy részletes kihallgatása
során több tekintetben vallott.

Természetesen úgy tünteti fel
a dolgot, mintha azok nem ter-
belnék őt, mintha azoktól távol
állana, az ügyben eljáró szemé-
lyek természetesen másként il-
lík meg a dolgot. A szembesíté-
sek rövidesen sorra kerülnek és
a jegyzőkönyvek adatainak és a
felvett panaszok egyeztetése és
szembeállítása teljesen tisztázai
fogja az ő szerepét.

A FEHÉR MACSKA

Irta Mary Robert Rinchart (19)

De Davidson csak a vállát vont, még jobban a nyakába húzott egy atkarót és ásitott.

Visszatértem ágyamba, de kezdetben nem alhattam és szándékosan távra hagytam az ajtót.

Ezutal nem jött hivatlan vendég. Végre mégis elalhattam, s csak a nappali világosság és a szemembe tüző nap ébresztött fel. Az egyik szobából kihallatszott Leticia kisasszony hangja. Az öreg hölgy a csakácsnőjevel tárgyalt hangosan. Lesiettem a lépcsőn, de Davidson már eltűnt a helyéről.

Wardrop nem jelent meg a reggelin, Margit pedig éppen akkor jött le a lépcsőn, amikor Bella behozta a kávé és fáradtan rogyott az egyik székre.

Megint elment egy nap, — szálalt meg bányáiban. — Vajon volt-e már eset, hogy harmadhat óra oly örökérvényűségnek tünt fel ön előtt, mint a legutóbb lefolyt harmadhat?

Feletem neki valamit, mert éppen arról gondolkodtam, hogyan adjam tudtára a legkíméletesebben atyjának halálát.

Legjobb szerettem volna kihajolni a kellemtelen kötelezőságtól, de enkor látam, hogy a reggeli lapokat nézi, melyekben már apróra el voltak mondva a Fehér Macskában történt események.

Oly kímélettel, minőre csak képes voltam, elmondottam neki, — miután megitta kávéját — hogy atyját véletlenül agyonlőtték, de ugy látszott, ő nem igen hiszi el.

Véletlenül! — kiáltotta, mikor fájlalmának első rohamát elmulasztva szemébe néztem, hogy a szemembe nézzen. — Meggyilkolták, — bizonyára az áll az újságokban, s csak nem akarja, hogy elolvassam. Meggyilkolták, ön pedig nyugodtan itt ült és engedte! Senki sem ment segítségére!

Nem akartam igazolni magam, mert mit is mondhattam volna? Aztán, mikor kissé ismét magához tért, ő maga is belátta, hogy igaztalan volt és bocsánatot kért tőlem.

— Ne haragudjék rém, — könyörgött — senki sem tehetett volna többet, mint ön. A sors ugy akarta s azon nem változtathat senki.

Végre kiment a verandára és átengedte magát gondolatának. Én e közben felmentem Leticia kisasszonyhoz, hogy közöljem vele is a sógorának halála híreit.

Az öreg hölgy, miután meglepetése elmúlt, bizonyos leégtétellel vette tudomásul az újdonságot.

— Ugy, agyonlőtték, — mondotta, felülve az ágyban. — A julánknak még elég kedvező módja van Fleming Allan számára; én mindig azt hittem, hogy egyszer még felakasztják.

Aztán a húgáról kezdtem beszélni vele, de ugy látszott, időközben arra a megjárodásra jutott, hogy Jane kisasszony meghalt. Csak azt sajnálta legjobban, hogy az adott viszonyok közt minden valószínűség szerint nem tehetik a családi sírboltba.

Még aznap reggel családi tanácskozást is tartottunk Leticia kisasszony ágyánál, hogy vajjon mi történjék Margit kisasszonynyal.

— Beszéltem Fleming kisasszonnyal, — mondottam lehetőleg hangosan Leticia kisasszonynak —

gyászának első idejében nem akar idegenek körében élni. Egyetlen igazi jóbarátai ez idő szerint Európában vannak, más közeli rokonai pedig nincsenek.

Az öreg hölgy beecentett. — Hála istennek, hogy nincsenek még más rokonok is! — dühnyögte.

— Mindamellett, — folytattam — teljesíteni kell bizonyos kötelességeket és meg kell tenni egy-némely intézkedéseket. Ha lehetőség, I kell minie, bár csak néhány órára is, a városi házába. Azért ezt ajánlom: Fleming kisasszony eljön velem a városba és egyelőre bányám feleségénél száll meg, aki a legnagyobb örömmel fogja magánál látni. Edit jó lélek és vigasztalni fogja Fleming kisasszonyt a szomorúságában.

Mrgit hálás pillantást vetett reám és Leticia kisasszony és a szintén jelen volt Wardrop is belegyezett.

Telefonon megbeszéltem Edit-tel, hogy a vonat érkezéskor künn lesz a pályaudvaron, s ő meg Margit mindjárt első találkozásukkor összeharatóztak egy mással. Együtt mentünk aztán mind a hárman a Fleming-féle házába és Margit, néhány könyvesepettel hullatva arégi kedves környezetet látásra, csakhamar összeszedte kellemeit és bátran viselkedett. Bellával együtt, kit Leticia kisasszony beküldött a városba, egy-némely intézkedést tett, ezen pedig Edit ugyancsak jól lepirongott, hogy az utóbbi napokban teljesen elhanyagoltam ügyvédi kötelességeimet.

Ezt magammak is be kellett ismerem, mert éppen előtte való nap mulasztottam el egy fontos határidőt, még pedig a legjelentékenyebb jörök egyikében, melyekre mindaddig szert tehettem.

Ugyazon a szombati napon, délután négy óra tájában, átszállították Fleming Allan holttestét és házának zongoratermék helyezett rávatalra. Jane kisasszony ekkor mr esütőtök óta nem adott életjelt magáról. Hunter pedig, akit telefonhoz szólítottam, nem tudott meg róla semmit.

Azután az irodámba mentem, hol már jó sok ügyfelem várt. Ezeket lehető gyorsan leráztam, aztán átengedtem magam gondolataimnak s el kellett ismerem, hogy Editnek igaza van és halatlansul elhanyagoltam teendőimet. Pedig Fleming Margittal való ismeretségem nem volt rézibb, mint három napos. S most Editet is belevontam a szívbéli ügyembe!

Nem hallottam, mikor az ajtó megnyitott.

— Elfelejtettem az imént megemliteni, — mondotta az iródlavezetőm — hogy ma legalább hat-szor itt járt egy ur és beszélni akart önnel. A nevét nem akarta megmondani. Beengedjé-e, ha még egyszer jelentkezik?

Igennel feletem a kérdésre, s kis idő múlva csakugyan megjelent egy magas, szőke, kecskeszakállas, szemüvege mögött elmosódó szemű ur. Puhá mezeikalapját összegyűrve a kezében tartotta, s nagyon izgatottnak lát szott.

(Folytatás)

Kishirdetések

A MAGYAR HIRLAP PÉLDÁNYONKÉNT A KÖVETKEZŐ HELYEKEN KAPHATÓ:

Detroitban, (Down Town) DUNN NEWS CO., Shelby and Michigan Ave. sarkán.

METROPOLITAN NEWS CO. Woodward Ave. and Michigan Ave. sarkán.

MUNKÁT NYER — NŐ
Kiszolgáló leány, aki angolul, magyarul és szlovákul beszél, restauranthez keresetkelt. 12 Copeland Ave. Dec. 14, 17

Leány, ki valamennyit ért a főzéshez is, azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet a Magyar Hirlap kiadóhivatalában, 2227 West Jefferson Ave. Dec. 14, 17.

Leány vagy asszony kerestetik házi munkára, jelentkezni lehet 121 West End Ave. alatt az üzletben.

Magyar leány vagy asszony keresetkelt házi munkára, jelentkezni lehet a Gansberg-féle hutor-üzletben, 2231 West Jefferson Ave. Dec. 10, 14, 17.

MUNKÁT KERES NŐ
Nő, aki otthon lakik, elvállalna takarítást, mosást, vasalást vagy hasonló munkát. 351 Harrington St.

Öházból most érkezett házaspár, bármilyen munkát keres, elmenne esetleg farmra. A férfi jó heentes és mérsáros, az asszony jól főz és ismeri a restauranthez. Eichler Gáspár, 556 Herbert St. Dec. 14, 17.

Középkorú nő ajánkozik konyhai munkára restauranthez vagy privát házhöz, 177 Dearborn Ave. Dec. 10, 14.

LAKÁS KIADÓ
Egy jó karban levő öt szobás lakás villany, gáz, boiler fűtéssel kiadó. — 109 Harrington Ave. Dec. 14, 17.

Butorozott szoba magányos férfinék vagy nőnek kiadó. 232 Cotterell.

Butorozott frontszoba konyha-használattal kiadó gyermektelen házaspárnak ingyen, aki gyengédkedő feleségének a háztartásban segítségre van szüksége. 143 Post Ave.

Szoba és konyha családok párnak kiadó. 203 Schroder St.

Negy szobás lakás villannyal és gázzal, pincével és laundryval kiadó, 239 Solvay Avenue.

Butorozott szoba, villany és fűtés. Használattal gyermektelen házaspárnak kiadó. 117 Burdeno. Dec. 14, 17.

Negy szobás lakás kiadó, 76 Thaddeus Ave.

Negy szobás lakás, villany, gáz és fűtés, kiadó, 42 Jerome Ave. Dec. 10, 14.

Ha jó burdot vagy szép lakást akar, jöjjen Crossley 224 szám alá, ahol tisztá szobát és jó ellátást nyelhet. Dec. 10, 14, 17.

KIADÓ GARAGE
Garázs kiadó, 172 Cotterell. Dec. 10, 14.

ELADÓ
Egy szoba és konyhabutor eladó, a lakás pedig átvehető, 600 South St. Dec. 14, 17, 21.

Butor jutányos árban, elutazás miatt eladó, 113 Solvay Ave.

Egy jóforgalmú butcher és grocery üzlet eladó. Tudakozni lehet a Magyar Hirlap kiadóhivatalában. Dec. 14, 17.

Hat szobás ház két fűtőszobával és négy szoba butorral eladó, 81 Vandebilt Ave. Dec. 10, 14.

TANULJON TÁNCOLNI

TREE STUDIOS
tánciskolában
21 ARKADIA BUILDING, 607 WOODWARD.

Magánlecke bármely nap kaphatók délelőtt 10 órától este 10 óráig.

Gyakorlott táncitanítók
A tanítványok részére minden este ingyenes tánc.

Az összes táncokat megtanítjuk a tanfolyam alatt. 8 egy óras lecke \$5.00.

KIHOZATAL

FONTOS HIREK A TENGERTEN TULRÓL

Megbizottunk, GAÁL GÁSPÁR TIHAMÉR nr szikratávirat utján jelentő POZSONYBÓL a következő tényeket, melyek valódiságát nem lehet megdönteni.

A távirat azt mondja, hogy azon munkájában, hogy amerikai honfitársaink odaát élő hozzátartozói kihoztalában segítse, a legeredményesebben működik. Reméli, hogy

RÖVID IDŐN BELÜL EGY NAGYOBB CSAPATTAL FOG MEGÉRKEZNI A NEW YORKI KIKÖTŐBE.

Amint az érkezők nevéit közölni fogja megbízottunk, **AZONNAL TUDATJUK AZ ÉRDEKELTEKET**

Itt van tehát a kedvező alkalom. Ne hagyja szenvedni, ne hagyja éhezni szeretteit, amikor módjában áll most, hogy egy új, egy jobb élet kezdéséhez segítsen őket ebben az országban.

Ha haza akar utazni, ha pénzt akar Magyarországra vagy a megszállott területekre küldeni, forduljon hozzánk.

Hajójegyeket vehet az összes vonalakra a társaságok EREDETI ÁRAIN. Pénzt küldhet, vagy ghazai bármely nagyobb bankba általunk betétet elhelyezhet gyorsan és a legelőbb napi árfolyam mellett.

Ha bármilyen ghazai ügyes-bajos dolga van, tanácsért, bővebb felvilágosításért írjon vagy személyesen keresse fel

ZÁRO C. HENRY bankházát
39 Cooper Sq. Cor. 6th St., New York, N. Y.

HAZAUTAZÁS

Eladó vagy kicserélhető egy 40 és egy nyolcvan akros farm, épületekkel, mindkettő kitűnő termő föld, hol cukorrépat, babot, kukoricát jó eredménytel lehet termeszteni, iskola és templom közelében. Standish, Mich. Érdeklődők jelentkezzenek napoként este öt óra után a következő címen: Frank Schreiber, 50 Florence Ave., River Rouge. Dec. 10, 14.

Egy jó karban levő keveset használt szenes kályha, oléon eladó, 2318 West Jefferson Avenue, az emeleten.

Negy szoba butor, konyhaberendezés és négy tonna puha és 5 tonna keményfa, vidékre való utazás miatt a lakással együtt azonnal átvehető, 70 Thaddeus St. Dec. 14, 17.

A detroiti magyar negyed legjobb forgalmú restauranthez, kávéháznak egybekötve, szorgalmas embernek aranybánya, eladó. — Cím a Magyar Hirlap kiadóhivatalában. Dec. 10, 14.

Egy gázkályha, egy sínk és 230 hurkától, eladó, a bádogos műhelyben 2250 West Jefferson Ave.

Jó forgalmú szalon üzlet eladó. — Tudakozni lehet a Magyar Hirlap kiadóhivatalában. Dec. 10, 14.

67 és fél akros farm eladó. — 13 akros tisztá szántóföld, tuskó nincsen benne. Három szobás ház, két szarvasház, három szarvas istálló, jó kut, a magyar negyében. Alger Michiganben eladó. Ár csak 1000 dollár készpénz. Tudakozni lehet 23 Longworth Ave. Donokos Mihály. Dec. 7, 10 13

Husz év óta fennálló biztosítási iroda a West oldalon, ebben a nevelés ügyeiben, eladó. Levélbeli ajánlatok a Magyar Hirlap kiadóhivatalában kellemtelők. "Biztosítási Iroda" c. of Magyar Hirlap, 2227 West Jefferson Ave. Dec. 10, 14, 17.

PATENTOKAT
Jutányos árban eszközöl ki a MANUFACTURERS PAYMENT Co. 113 BROADWAY, New York. DEPTALAN tanácsadás. IRJON, ha dolga van érdeklődik találmányok iránt. INGENYER Magyar Szakbiztosítók. POLACHEK ZOLTAN, főmérnök Reg. Patent Attorney

VIRAGOK
szép virágok, lakodalmakra, ünnepségekre.
CHAS. KELLER
2231 W. FORT ST., DETROIT, MICH (Szemben a Woodmore temetővel.)
Telefon Cedar 284.

Budai András HAZAI CIPÉSZ
ELSŐRENBU FÉRFI ÉS NŐI CIPÉKET KÉSZÍT MÉRTEK UTAN.
Gipőim a legszebbek, a legfinomabbak a legjobban állók.
2162
W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICH.
Telefon: Cedar 284. W.

KLAYO ÉS VINCENT POOL ROOMJA
a West Jefferson Ave 2164
A delrayi magyarság legkedveltebb találkozó helye.
AUTOMOBILOK MINDEN IDŐBEN KAPHATÓK.
Cedar 2811-W.
Lakás telefon Cedar 2234-R.

FERENCY

JANOS és TARSÁ
2194 W. Jefferson Ave.
Cedar 1035.

ELADÓ HÁZAK:
A BACON ST-EN
egy legjobb állapotban levő hét szobás ház tolelet, villany, gáz, nagy barn és 30 lábás lottal és az aresnak a legjobb oldalon. — Ár 4500 dollár. 1000 vagy 1200 dollár lefizetéssel megvehető.

A THADDEUSON
egy jó hat szobás ház fűtés, villany, gáz, nagy barn és 30 lábás lottal és az aresnak a legjobb oldalon. — Ár 6200 dollár. Lefizetés 1900 dollár.

A THADDEUSON
egy modern 10 szobás ház minden kényelemmel, meleg víz fűtéssel és pincével, 7500 dollár az ára, 2000 dollár lefizetéssel.

A SOUTH ST-EN
két eszados ház, 10 szobás, két fürdő, villany, gáz, nagy barn és 30 lábás lottal. — Ár 6200 dollár és 800 dollár készpénzzel megvehető.

A WATERMAN ST-EN
egy hat szobás ház, pincé, gáz, villany és 170 láb hosszú lottal. — Ár 5000 dollár. — Ár 1500 dollár lefizetéssel. — Havi törlesztés csak 25 dollár.

A WYTT ST-EN
egy modern hét szobás ház, minden kényelemmel ellátva és jó pincével. — 700 dollár lefizetéssel megvehető.

A GREEN AVE-N
egy két eszados tégla ház, teljesen modern, egész pincével és gőzfűtéssel. — Ár 16,500 dollár és a lefizetés megkezdéséig szert.

A HARRINGTON AVE-N
egy két eszados tégla ház, modern, 2 fürdő és gyönyörű lottal. — Ár \$15,000.

A KELLER ST-EN
egy jó három eszados ház, összesen 13 szoba, teljes pincé és mindenmel ellátva. — Ár 7500 dollár. Lefizetés 1500 dollár.

KÉT JO ES MODERN
házi egy corner lottón és szép utcán a Fort Street-on tal. — Ár 10,500 dollár és csak 2500 dollár lefizetéssel.

A YALE ST-EN
6 szobás ház, jó állapotban, tolelet, gáz, villany, 1200 dollár lefizetéssel megvehető. — Ár \$7800.

A CRAWFORD-ON
6 szobás ház, jól ellátva és jó karban, 1000 dollár lefizetéssel megvehető. — Ár 4200 dollár.

A VANDEBILT-EN
jó kőeszlalt ház, összesen 10 szoba, fűtés és tolelet, villany, gáz, stb. — Ár \$6300 dollár és csak 2500 dollár kell lefizetni.

100 DOLLAR LEFIZETÉS
egy jó négy szobás ház River Rougeon.

UJ HAZ
az új Ford gyárnál, két nagy lottal, 6000 dollár lefizetéssel megvehető. — Orosz, HAROM CSALADOS HAZ, Bilethelyiséggel, jó helyen, esetleg az üzlet is eladó.

A THADDEUS-ON
egy jó két eszados ház eladó, 1000 dollár lefizetéssel. — 1 block a West End-től.

A SOUTH ST-EN
két eszados ház 1800 dollár lefizetéssel. — Ár 6200 dollár.

A SOLVAY AVE-N
egy két eszados és egy három eszados mindkettő jó ház, előnyösen megvehető. Jöjjen az irodánkba és mi megmutatjuk!

A POST AVE-N
egy jó öt szobás ház nagy lottal, 1000 dollár lefizetéssel eladó.

EGY JO KÉT CSALADOS
brick ház, gőzfűtéssel 3000 dollár lefizetéssel eladó.

A JEROME ST-EN
egy öt szobás ház, 1300 dollár lefizetéssel megvehető. — Ár 4000 dollár.

A MACKIE ST-EN
két eszados ház, jól ellátva. — Ár 5000 dollár, a lefizetés pedig 1500 dollár.

EGY JO HAT SZOBAS
modern ház, pincével és gőzfűtéssel, oléon eladó.

A MEDINA ST-EN
egy jó öt szobás ház. — Ár 3000 dollár. Csekély lefizetéssel megvehető.

ELADÓ
egy jól menő grocery és butcher üzlet.

ELADÓ
egy jól menő szalon.

ELADÓ
egy jól menő candy store.

ELADÓ
egy jól menő restauran. Továbbá van egy jó grocery store, egy jó szalon, egy jól menő cipőüzlet, egy jó restauran és több másfajta üzlet eladó.

Vesztünk és eladunk kontraktokat.

FERENCY JÁNOS ÉS TARSÁ

Delray legértékesebb és legnagyobb magyar ingatlanforgalmi irodája

Farmra Magyarok!

24 akros fekete agyagos cukorrépatermő föld, 5 szobás ház és istállóval, 6 darab jászág részére, szép gyümölcsös, fél mérföld a városhoz, iskolához és vasuti állomáshoz, 3000 dollárért eladó, 1000 dollár lefizetéssel.

40 akros gyönyörű bírtok mind szántó, a városban katolikus templom mellett, 6 szobás ház, villanyvilágítással, városi vízzel, 36x40 láb nagyságú barnal, magtárral, csirkék és sertésállal, kukorica savanyító, azaz silóval. Ár \$5500, 1500 dollár lefizetéssel. A bírtok több mint 3000 dollár jövedelmezést a múlt nyáron. — Mindkét bírtok elcserehető detroiti házzal is.

Jöjjen érte azonnal irodánkba.

SUGAR BEET REALTY CO.
TOJZÁN ANTAL, magyar manager
712 TENTH STREET, BAY CITY, MICHIGAN.

Bábás

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
2291 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICH
Phone: Cedar 2525

Másodrendű fényképfelrak, keszerek ható deszkák és apró vagdalt fák kaphatók. Ezek szétbontott vasuti, kocsik részei. A fa 75 cent egy koszirakománya. Hozza el kocsiját és próbálja meg. Waggon számára is kapható. Kályhába való vágott fa 2 dollár egy 61, vagy két 61 3 dollár 50 cent házhoz szállítva. Geo. W. Jennings, 17220 Waterloo Road, Cleveland, O. Hoag and Comp St. Toledo, és Dix Ave. és Michigan Central Stock Yards, Detroit, Mich.

BALKÁNYI

fényképészeti műterme
2232 West Jefferson Avenue.

A ROSSZ MUNKAVISZONYOK

rendkívüli jó alkalmat nyújtanak minden embernek, a kik chronicus betegségeiben szenvednek. Ne várjon addig, amíg állapota oly rossz, hogy képtelen dolgozni, hanem ha bármely alantabb felsorolt betegségben szenved, jöjjen el hozzám azonnal és ha betegségén segíteni lehet, ugy mi kezelés alá vesszük és ha állapota gyógyíthatatlan, önnök azt megmondjuk.

Ami irodánk fel van szerelve a legmodernebb orvosi gépezettel, ugy szintén X-Ray (Röntgen-sugár) géppel, amely nek segítségével a következő betegségeket sikeresen gyógyítjuk: Idegesség, elmebaj, bór és vér betegség, vöröszegény ség, sérv és szakadás, hurut, vesebaj, cukorbetegség, máj baj, vizelet és húghólyag rendellenységek, köszvény, szív és gyomor baj, idegesség, rendetlen székélések.

Mindazon betegek, akik e hét bármelyik napján jönnek el az irodánkba, INGYEN vizsgálatban részesülnek. Külön osztály nők és gyermekek részére.

Doctor Konstracki

(65 Fort Street, öregszám)
223 FORT STREET, UJ SZÁM.

A Főpostával szemben.
Rendelő órák: Hétköznap reggel 9-től este 8 óráig. Vasárnap reggel 9-től délután 1 óráig.

MAGYARUL BESZÉLUNK.